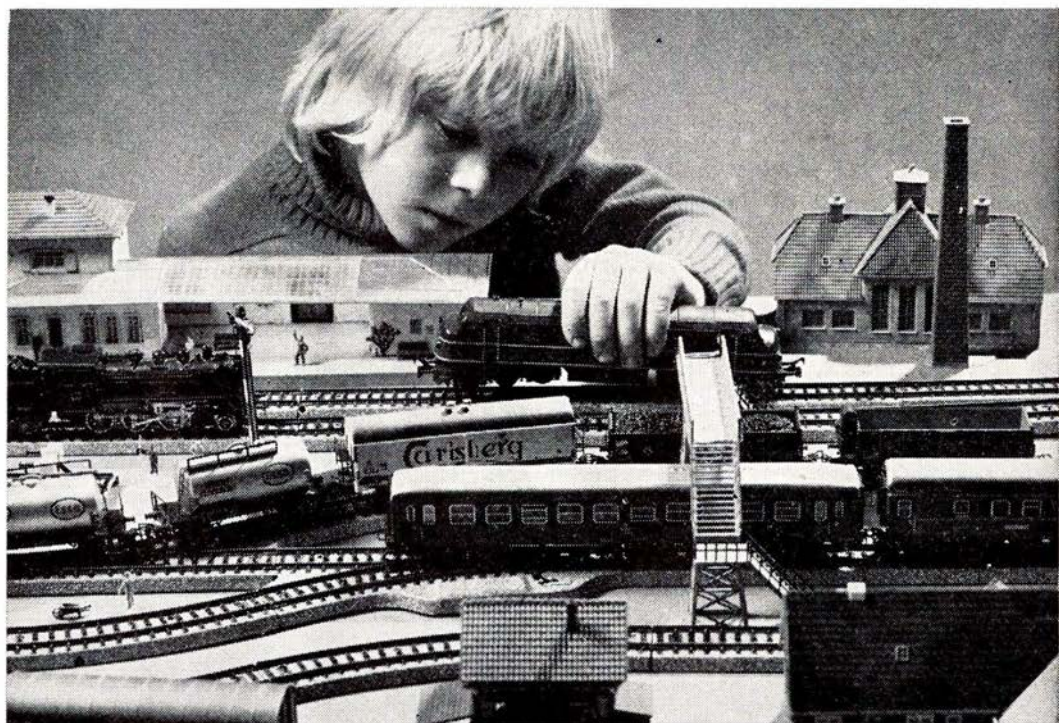

Jernbane-Bladet

Effektive sikringsanlæg skiller virkelighed fra leg...

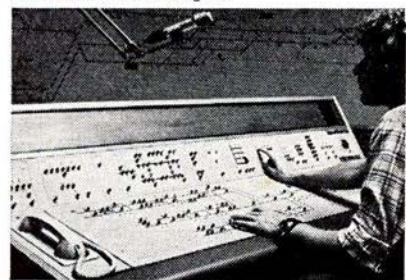
Det er fascinerende at lege med modeljernbane, at styre tog gennem sporskifter og stationer – det kan mange fædre tale med om. Ryger der et lokomotiv af sporet, er ulykken ikke så stor – det kommer op at stå igen og kører videre. Hos mange har en sådan situation fremkaldt den tanke, at det er en ansvarsfuld og kompliceret opgave, at sikre virkelighedens togtrafik – ikke mindst nu hvor den kollektive trafik står for at skulle udbygges og intensiveres.

DSI er eksperter på dette område og har et betydeligt erfaringsgrundlag, hvorpå nye sikringsystemer udvikles.

Det er trygt at rejse med DSB, og DSI er med til at bringe tog og rejssende sikkert frem.

Kommandoposten,
Københavns Hovedbanegård

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S
STAMHOLMEN 175 DK-2650 HVIDOVRE

36. ÅRGANG

5

MAJ 1979

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Viborg

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Ringvejen . Viborg . tlf. 62 45 45

Benzin - Olie - Smøring
Quick-service - venlig betjening
Husk vores kiosk

MØNT RENS

Vendersgade 2 . Viborg . tlf. 62 49 98

Selv rens - specialrens - tøj modtages
også stykvis - ruskind - gulvtæpper -
møbler - Dåbskjoler udlejes

Åben for selvbetjening alle hverdage
kl. 8-21

Med venlig hilsen
LIS og KRISTIAN MADSEN

Parfumeriet for den moderne kvinde

»MARGUERITE«

Kolonnaden . Sct. Mathiasgade 62
Viborg . tlf. 62 17 72

Kosmetik - parfumer i de kendte mærker -
undertøj og fransk linge - natkjoler -
badetøj - strømper - handsker - små
antikviteter - samt persiske tæpper.

På gensyn! MARGRETHE BUCH JEPSEN

Sjovt og anderledes

»RANIS« BUTIK

Sct. Mathiasgade 74 . Viborg
tlf. 62 70 71

Smarte ting i orientalsk tøj
Gaveartikler - Egen import - Kig ind

Blomsterforretningen »PALÆ«

Mathiasgade 47 . Viborg . tlf. 62 13 48

Alt i årstidens friske blomster - kranse
- dekorationer - bære- og kistepyntning
- moderne binderi

BLOMSTER-HUSET

laver også
KRANSE - BÅREBUKETTER
BÅREDEKORATIONER

SKIVEVEJ 59 . VIBORG . 62 18 43

Vær smart og moderigtigt klædt
KJOLEFORRETNINGEN

Mathiasgade 62 . Viborg . tlf. 61 00 15

Kjoler - bluser - nederdele -
bælter - tørklæder m.m.

På gensyn!

BØRNE-SHOPPEN

Stort udvalg i smart børnetøj
v/ N. E. Jensen

St. Sct. Hansgade 3 . Viborg
Tlf. (06) 61 37 37

Str. fra 0 til 10-12 år

TANDLÆGE

FL. KJÆRUP

Sct. Mathiasgade 16-18, 1. sal th.

Viborg . Tlf. (06) 61 18 22

Randers

Tag med hjem eller spis det her

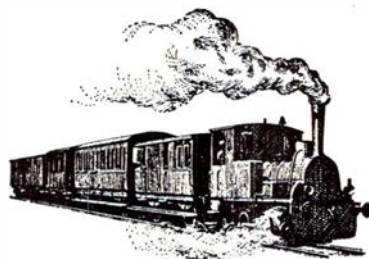
KINA GRILL

Storegade 10 . Randers . tlf. 43 58 21

Alt i grill - kinesiske specialiteter -
Prøv vor specialitet »Lykkelig familie«
Det er os med de store grill-kyllinger

På gensyn!

KINA GRILL

Randers

Top
Kvalitet
Og
Betjening!

Rådhusstræde 6 . 8900 Randers

Man spiser godt på

ØSTERVOLD CAFETERIA

Østervold . Randers . tlf. 42 90 18

Her får De maden uden ventetid
God veltillavet Dagens middag
2 retter - frisk kaffe med hjemmebag

Åben mandag-fredag 6-22
lørdag 7-22 - søndag lukket

På gensyn!

TOMMY VIFTRUP

Kør ind til

CHEVRON

Viborgvej 46 . Randers . Tlf. 42 64 75
Benzin - Olie - Smøring - Autotilbehør

Alt i autoreparationer udføres
Husk vor kiosk med alt i blade -
aviser - kaffe - tobak - chokolade
Åben hver dag kl. 7-20, søndag 8-20

Mogensen & Rasmussens efft.

SMEDE . VVS OG BLIKKENSLAGERE
v/ C. Andersen og B. Stoffregen

Thorsgade 24 . 8900 Randers

Telefon (06) 42 49 42

Mad for den kræsne

SPECIAL SMØRREBRØD

Østervold . Randers . Tlf. 42-77-17

Lækkert frisksmurt smørrebrød til
hverdag og fest

Små lune retter - Anretninger

Åben mandag-fredag 6-22
lørdag 9-22 - søndag 11-22

Med venlig hilsen HANNE RØNNEBERG

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Maribo

Abonnement
36,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

MAJ 1979

Maj causeri	5
Månedens emner	6
Tilbud til læserne	6
Månedens foto	7
Erindres det	8
North Road Station Railway Museum	9
Nyt fra udenlandske baner	10
Landet rundt	11
Helsingørs første banegård	12
Hedelands Veteranbane	14
Østre Gasværks lokomotiv nr. 3 kører atter på Museumsbanen MBJ	15
Strandmøllebroen	16
Færgenyt	19
Privatbanenyt	19
Mødested	21
Fra klubberne	21
Dødsfald	21
Boghjørnet	22
Humørspalten	22

Næste måned:

ØSJS - alias Østbanen - 100 år.

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK

CHOKOLADE

DAGBLADE

UGEBLADE

MÅNEDSBLADE

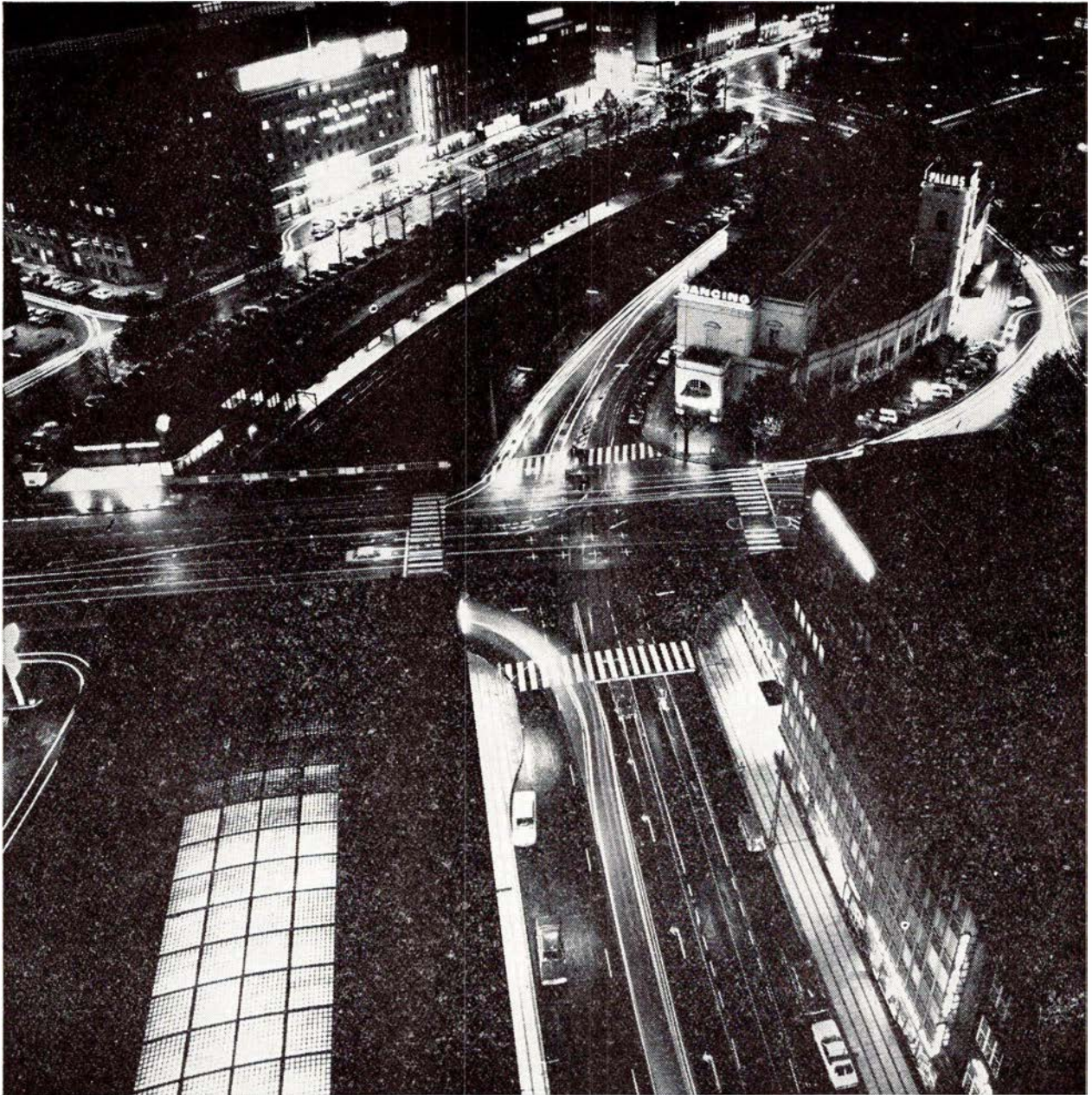
BILLIGBØGER

PAPIRVARER

TOILETARTIKLER

FILM

m. m.

En verden af energi bæres frem af NKT kabler og ledninger.

Højt til vejrs, inde og ude - under vandet
og under jorden - alle steder er der
behov for effektiv el-fremføring. NKT
leverer ledninger og kabler til alle
formål.

NKT

AKTIESELSKABET
NORDISKE KABEL- og TRAADFABRIKER
LA COURSEVEJ 7
2000 KØBENHAVN F

Maj causeri

GÅR DEN KOLLEKTIVE TRAFIK OVER GEVIND?

For tiden sker der rundt omkring i det danske land store ting på det trafikale område. Amter og kommuner danner kollektive trafikselskaber, og man reklamerer med billige zonetakster, så alle kan få mulighed for at anvende de kollektive transportmidler til en rimelig pris. Nogle steder har man længe været i gang, og her er man ved at drage nytte af de erfaringer, man har indvundet, så den fremtidige struktur af trafiknettet kommer til at passe bedre til det konstaterede behov.

Der er ingen tvivl om, at vi langt om længe er kommet i den rigtige retning med hensyn til etableringen af et passende transportsystem.

At vi burde være begyndt for mindst ti år siden, det kan vi vist ikke blive uenige om. Og så havde vi måske undgået nogle af de store fejltagelser, som det var at nedlægge et stort antal privatbaner, der kunne være kommet til at danne ryggraden i de amtskommunale trafikselskaber.

Men fejltagelserne her er sket, de står næppe til at rette.

Så vidt, så godt.

Byråd og amtsråd har efter indhentede oplysninger fra mere eller mindre er-

farne trafikfolk konfirmeret de ruter, der skal indgå i de kollektive trafikselskaber. Også køreplanerne kommer til godkendelse i de kommunale instanser, idet det er amter og kommuner, der skal betale »gildet« med skatteborgernes penge.

Efter at have set, hvorledes man de forskellige steder griber opgaverne an, kan man ikke lade være med at stille sig selv et spørgsmål.

Er den kollektive trafik ikke ved at gå over gevind?

Vi skal først slå fast, at vi er 100 procent tilhængere af fremme af den kollektive trafik, men – og det skal også fastslås – med fornuft.

Vi ser jævnligt skrækindjagende eksempler på, hvad vi vil kalde en misforstået opfattelse af, hvorledes man skal fremme de kollektive transportformer.

Flere steder har man den opfattelse, at alle skal på et hvilket som helst tidspunkt kunne komme fra et sted til et andet. Og det uanset, om der er behov derfor. Er behovet ikke til stede, så søger man at skabe et behov ved at indlægge en rute.

Om ruten anvendes, er mindre betydningsfuldt, blot den er der.

Vi kan også vende sagen om og spørge, om det er relevant at køre med en stor dieselbus på en rute og på tidspunkter, hvor der næppe er mere end én eller to passagerer?

Ingen skal komme og sige, at det er energibesparende og miljøvenligt at køre på denne måde. Og det er bevisligt tilfældet, at mange ruter rundt omkring i det danske land kører med totalt tomme busser eller med en meget minimal belægning – for skatteborgernes regning!

For adskillige kommunale råd er det blevet en prestigesag, at man kan fortælle, at man har så og så mange ruter gennem kommunens område, og at der køres så og så mange kilometer årligt. Kollektive transportformer er et positivt gode. Man skal blot prøve at indse det fornuftige i lidt mere planlægning efter behov end den planlægning – eller mangel på samme – man ofte er vidne til.

For går ideen bag de kollektive trafikselskaber over gevind, så opnås den modsatte virkning. Så er der hverken tale om energibesparelser, om miljøvenlighed eller om økonomiske og samfundsmæssige fordele.

–tl–

Månedens emner ...

Ny banegård i Herning

Hernings nye banegårdscenter er nu ved at blive taget i brug. Som den første af DSBs funktioner flyttede rutebiltjenesten ind i de nye lokaler den 19. marts. Fra samme dag var rutebilstationen nedlagt, og i stedet fik man en busterminal. Publikum kan stort set være tilfreds med de nye forhold, men pladsen til personalet i den nye busterminalbygning er betydeligt indskrænket i forhold til tidligere.

Pladsen til busserne i skråparkeringsbåsene, der er lavet efter de mål, DSB normalt bruger til sådanne anlæg, er så trang, at rutebilchaufførerne fra den 30. marts nægtede at bruge båsene og i stedet parkerer på langs af parkeringsarealet, hvilket i myldretiden er lige ved at medføre kaos. Rutebilchaufførerne anker over, at tilkørselsvejen er for smal, så rutebilerne både skal bakke og dreje i de i forvejen smalle båse for at komme ud. Chaufførerne har truet med en udvidelse af aktionen med følelige forsinkelser som resultat, hvis der ikke sker en snarlig ændring af forholdene!

Den 26. marts flyttede DSB rejsebureau fra Bredgade ind i det nye banegårdscenter. Efter 24 år i Bredgade er det absolut en fordel for både personale og kunder, at rejsebureauet er flyttet til meget større, mere lyse og mere moderne lokaler med bedre faciliteter.

FC (Fjernstyringscentral) Herning flyttede fra den gamle kommandopost til banegårdscentret den 28. marts.

Publikumsfaciliteterne for jernbepassagererne flyttes ind i banegårdscentret i disse dage, den 27. maj, når sommerekøplanen tages i brug.

I forbindelse med flytningen af Herning station og bygningen af omfartsvejen har Herning mistet sin »Jernbanegade«. Men i stedet har man fået en »Banegårdsplads«.

(OLJ)

Ny opgave for Skjern-Herning banen?

I/S Vestkraft og Herning Kommune har udarbejdet planer til bygning af et kraftvarmeværk sydøst for Herning, hvor jernbanerne til Vejle og Silkeborg skilles. En statslig godkendelse af projektet har trukket noget ud, fordi miljødirektør Jens Kampmann ønsker indført en bestemmelse i godkendelsen om, at transporten af brændsel til kraftvarmeværket skal ske ad jernbanen. Kraftvarmeværket bliver det første af sin art, og miljødirektøren ønsker skabt præcedens for, at brændselstransporterne til sådanne værker, anlagt inde i landet, skal ske ad jernbanen, da flere kraftvarmeværker er projekteret.

DSB har udarbejdet en hemmeligholdt rapport om konsekvenserne for DSB af en sådan bestemmelse i den aktuelle sag. Det er dog sluppet ud, at DSB tænker sig transporterne ført fra Esbjerg over Skjern til Herning, og det vil da blive nødvendigt at forstærke Skjern-Herning banen. En udbygning af Esbjerg Havn kan også blive nødvendig.

Kraftvarmeværket skal primært lave elektricitet, men kølevandet skal anvendes til fjernvarmeforsyning af Herning og et stort antal mindre byer omkring Herning. Det er tanken også at inddrage Ikast i forsyningen.

(OLJ)

Tilbud til læserne

Fra den store samling af jernbanelitteratur, vi omtalte i sidste måned, kan vi denne måned fremkomme med yderligere tilbud til vore læsere, og vi synes selv, der er tale om virkelig gode tilbud, man ikke ser hver dag.

Følgende tilbydes:

1. DSBs Nytårshæfter fra 1950erne og 1960erne. Farvestrålende hefter med fine illustrationer og statistiske angivelser på en let og nemt forståelig måde. Pris pr. hefte kr. 5,00.
2. SJ Nytt, Svenske statsbaners blad. Her er fra 1. årgang (1943) og fremefter, dog er samlingen ikke komplet. Pris pr. blad kr. 2,00.
3. NSBs Driftsberetninger. Her er tale om meget fine eksemplarer af Norske statsbaners driftsberetninger, komplet fra 1956 til 1977, ialt 20 hefter, alle rigt illustrerede. Pris samlet kr. 60,00.
4. SJ Verksamhetsberättelse fra 1964 til 1975, ialt 11 stk. for kr. 35,00.
5. Sluttelig et meget fint eksemplar af den fine bog fra DB og DSB om Fugleflugtsliniens bygning og åbning: »Fugleflugtslinien«. Denne bog sælges for den fordelagtige pris af kun kr. 60,00.

Interesserede bedes skrive til redaktionen, som formidler kontakt med sælgeren af ovennævnte publikationer.

Stedet hvor man kommer igen
MUNDELSTRUP KRO
Viborgvej 603 . Mundelstrup
Tlf. 24 10 48

Lad os arrangere Deres fester
Selskaber - diner transportable
Kroballer med den rigtige stemning
hver lørdag. - På gensyn
Ring venligst og bestil

GÅ PÅ TÆPPEKIG I TÆPPECENTRET

Stort udvalg i danske kvalitetstæpper til små priser

Byens største udvalg i vægtæpper, kelimtæpper og afpassede tæpper

HUSK: Vi er en specialforretning og eksperter indenfor alt vedr. tæpper

**Vi garanterer altid for korrekt
fagmæssig pålægning**

ET CENTER FOR GOD SERVICE

Forhandler af:
EGETÆPPER

Forhandler af:
GRAM TÆPPER

De gode gamle dage ved DSB

Af Hartvig Vaarmark

Der var engang, hvor mentaliteten var en ganske anden, end den er i dag. Jeg tænker her på tiden før Den første Verdenskrig. Jeg var dengang en knægt på 7—8 år, og min far var konduktør i Aarhus.

Når jeg kunne se mit snit til det, var jeg nede og hente ham, når han kom hjem fra »Køren«, og vi boede ikke langt fra banegården, altså den gamle Aarhus H. Turen gik så over den gamle Bruuns Bro, hvorfra man havde en herlig udsigt ned over stationspladsen og derpå ned forbi statuen af Dalgas og ind på 1. perron.

Dengang var øgenavne jo meget anvendt, mange var ganske harmløse, mens andre igen var temmelig hårresende, og da alle forlængst er døde og glemte, sårer man ingen ved nu, 65 år efter, at tage en lille prøve, f.eks. »Raketten«, »Mikkel Vandtap«, »Skomageren«, »Rullejens«, »Skødejens«, »Kristian Grønlænder« og »Alberti«. Sidstnævnte havde måske en smule lighed med tidligere justitsminister af samme navn(?), men omtalte »Alberti« blev aldrig nogensinde svar skyldig, og der går utallige historier om ham.

I Daugaard var der en stationsforstander, der havde været løjtnant, det var der mange mindre stationer, der var besat med, men altså i Daugaard så stationsforstanderen, at når de gennemkørende godstog passerede, så skulle togføreren og pakmesteren stå i Em-vognens dør og gøre stramt honnør.

Toget standsede kun i Skanderborg, Horsens og Vejle, men vor kære lille »Alberti« var faldet i søvn, og da hans tog på hjemturen standsede i Daugaard, kom stationsforstanderen farende hen til ham og brølede: »Skulle De ikke hilse?«

Svaret kom prompte: »Æh.. fra hvem?«

»Alberti« var slem til at sove over sig, og med de forskellige mødetider var det jo ikke lige nemt, så en nat, hvor han skulle møde i »Mølleengen« (ja, men ikke den nuværende!) var den gal igen, og om formiddagen måtte han så gå den tunge gang ned til trafikinspektør Køhlerts kontor, og for ligesom at have en slags alibi, havde han pakket sit vækkeur ind i »Demokraten« og taget det med. Da han nu, med brødebetyngt mine fremstammede sit ærinde, brølede trafikinspektøren: »Deres barnepige vil jeg være, men ikke Deres urmager!!!«

Månedens foto

»Pas på toget« står nu i Bjerringbro, men hvor har pælen tidligere stået?

Foto: R. D. B. Schmidt.

Efterlysning!

På »Vestermarken« i Bjerringbro findes ovenstående »Pas på Toget« pæl. Det er dog ikke dens oprindelige plads. Den er flyttet hertil fra en indkørsel til en anden ejendom i Bjerringbro. Hvordan og hvorledes, den er kommet dertil, vides ikke, men den menes at stamme fra en af de nedlagte baner på Grindstedegnen.

Det er en cementpæl med iprægede rødmaledede bogstaver af samme type, som anvendtes på de kvadratiske skilte ved privatbanerne.

Kan nogle af vore læsere oplyse, fra hvilken bane (evt. mergelbane?) den stammer?

Billedet er taget af R. D. B. Schmidt.

K.S.

Wimpy-Grill

serverer alle ugens 7 dage både danske og orientalske specialiteter fra kl. 12-24

PRØV F.EKS.

Kabab-sandwich 7,-
(oksekød, persille og løg)

Kyllinge-sandwich 7,-
(ekstra med hvidløgssovs)

Suchuk-sandwich 7,-
(orientalsk krydder-pølse)

- og mange andre specialiteter.

Alle sandwich-spec. med salat

Hvad kan du købe i en alm. dansk grill-bar, kan du selvfølgelig også købe hos os.

WIMPY-GRILL

Molsgade 9 . Århus . Tlf. 13 90 37

Tag med hjem eller spis hos os

Løgten

En hilsen fra

LØGTEN BLOMSTER

Grenåvej 788 . Løgten . 8541 Skødstrup
telefon 99 18 04

Altid friske blomster og planter

Din vogn er i kyndige hænder hos

LØGTEN AUTOVÆRKSTED

Grenåvej 780 . Løgten . tlf. 99 25 73

1. kl.s kvalitetsarbejde udføres

Ring og bestil - vi er hurtige og kvikke

På gensyn!

JENS LARSON

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . Maj 1929

DSB kørte i sommeren 1928 ca. 40.000 togkm daglig, hvoraf de 4000 med motortog.

I den kommende sommerkøreplan vil der blive kørt ca. 57.000 togkm daglig, hvor motortogene vil tegne sig for ca. 9000 km pr. dag.

Den 4. ds. kørte en tømremester og hans søn i bil ind foran et damptog i overskæringen ved Skovsbo tæt ved Svendborg. Bilen blev af maskinens kofanger slæbt med et langt stykke. Ved denne medfart knustes bilen totalt, medens føreren og hans søn blev slynget ud af vognen. Begge fik alvorlige kvæstelser, men det er noget af en gåde, at de overlevede, efter den medfart, bilen fik.

Strejketruslerne, der gennem nogen tid har lydt fra arbejdspladserne ved Lillebæltsbroen, bliver nu en realitet. Arbejdet vil blive nedlagt fra den 8. ds., efter hvad der oplyses fra Fredericia.

Arbejdsnedlæggelsen skyldes, at time-lønnen kun udgør 98 øre — arbejderne kræver 1,30 kr. pr. time. Man regner med, at omkring 200 mand nedlægger arbejdet.

I dagene den 10.—15. ds. prøvekører DSBs maskinafdeling banernes nye dieselloko fra B&W. Kørslen vil foregå med forskellige togsammensætninger på flere sjællandske strækninger. Maskinerne er på 400 hk., og største kørehastighed er 80 km/t. De nye loko har vakt stor interesse hos udenlandske baner — og falder forsøgene heldigt ud, venter B&W, at andre købere vil melde sig.

Pinsedagene den 19.—20. ds. gav DSB og privatbanerne i nærtrafikken i alt 163.000 rejsende, skønt vejret ikke var det bedst tænkelige for at tage fra byen, idet det både stormede og regnede.

For 25 år siden . . . Maj 1954

De tyske Forbundsbaner har fra den 23. ds. etableret skinnebuskørsel på Sdr. Løgumbanen — man havde ellers truet med rutebildrift i stedet for tog på strækningen. Der er jo skrevet meget om at bevare persontrafikken på banen,

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESSEN

Tlf. (06) 39 44 00

ADVOKAT
FREDDY DAM

Møderet for Landsret

Viby Centret 20 A . 8260 Viby J.

Kontortid 9-16, torsdag 9-18

Telefon (06) 11 40 00

men hvor var de rejsende? På togets første 3 ture var der ikke en eneste rejsende, og dagens trafiktal blev ialt 20 rejsende, fordelt på 10 tog.

I Struer tog man natten til den 12. maj det nye elektriske sikringsanlæg i brug, efter at det nu var 9 år siden, det gamle sikringsanlæg blev sprængt i luften af jernbanesabotører.

Natten til den 23. maj blev det store sikringsanlæg taget i brug i Odense, samtidig med, at stationen Odense Syd blev nedlagt.

I Vojens blev et arbejdstog den 7. ds. ledet ind i et spor, hvor der var hensat 3 godsvogne. Ved sammenstødet blev en togfører lettere kvæstet, men den materielle skade var ubetydelig.

I Nr. Asminderup påkørte et skinnebus-tog den 15. ds. 2 kvier ved en privat overkørsel. Hele toget blev afsporet, og trafikken mellem Asnæs og Nykøbing måtte hele dagen afvikles med rutebiler.

I månedens forløb er 11 køretøjer, bl.a. en mejetærsker og en bybus, blevet påkørt af tog i de ubevogtede overskæringer. Flere af køretøjernes førere blev kvæstede. Alvorligst gik det ud over føreren af en stor lastbil med påhængsvogn, der ved Haldrup st. kørte ind foran Odderbanens dieselloko. Manden mistede sit ene ben. Toget blev afsporet, og banen var spærret i 20 timer.

North Road Station Railway Museum, Darlington

Af Ole Edvard Mogensen

»The Stockton & Darlington Railway«, verdens første offentlige jernbane, blev åbnet 27. september 1825. Selvom det første tog medførte passagerer, var banens hovedopgave kultransport. Derfor var der i Darlington ikke opført nogen decideret personstation. Indtil 1842 anvendtes banens pakhuis til modtagelse af passagererne.

I 1842 var lysten til at benytte dette nymodens transportmiddel, jernbanen, blevet så stor, at det var nødvendigt at bygge en særskilt perronstation.

Denne station, »North Road Station«, huser idag et museum, som er helliget »The Stockton & Darlington Railway« og »North Eastern Railway«.

Stationen har gennemgået adskillige om- og tilbygninger, men en stor del af den oprindelige station eksisterer stadig.

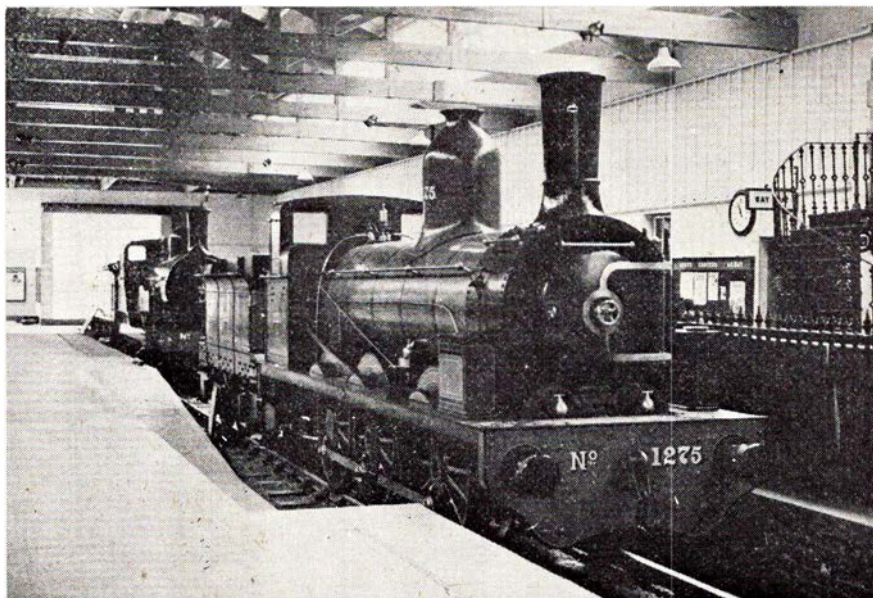
Tidligere har stationen haft flere baner, men idag trafikeres kun strækningen Bishop Auckland—Darlington, som er reduceret til enkeltspor.

Da der ikke længere var behov for bygningen til driftsformål, kom det i 1969 på tale at indrette stationen til museum. Efter en omfattende restaurering og ombygning indviedes stationen som jernbanemuseum den 27. september 1975, Stockton—Darlington banens 150 års fødselsdag.

På museet findes det første lokomotiv, der blev fremstillet på George og Robert Stephensons lokomotivfabrik i Newcastle, No. 1, »The Locomotion«. Dette lokomotiv fremførte indvielsestoget på Stockton—Darlington banen i 1825.

»The Locomotion« blev indledningen til en ny epoke og satte en revolutionerende udvikling på transportområdet igang. Det er glædeligt, at et lokomotiv af så stor historisk værdi er bevaret for eftertiden.

I 1857 blev lokomotivet anbragt på en sokkel udenfor »North Road Station« som et historisk mindesmærke. Vejrliget satte sine spor på lokomotivet, så i 1892 blev det flyttet til »Bank Top Station«,

Udstillede lokomotiver i »North Road Museum« ved Darlington. 1975.

Foto: -tl-

hovedbanegården i Darlington. Her kunne det anbringes under perrontaget, som ydede lokomotivet en vis beskyttelse. Ved museets åbning i 1975 blev »The Locomotion« definitivt kørt i hus og er således bevaret under betryggende forhold.

Endnu et lokomotiv har efter en omflakkende tilværelse fundet blivende sted på museet. Det er No. 25 »Derwent« konstrueret af Timothy Hacksworth, som i en årrække arbejdede for Stockton—Darlington banen. »Derwent« er bygget i 1845, og også dette lokomotiv stod i flere år på »Bank Top Station«.

Endvidere findes en 0-6-0, »long boiler«, bygget 1874 og en 2-4-0 maskine, bygget 1885 til NER. Begge har før 1975 været udstillet på jernbanemuseet i York. Endelig er udstillet en lille 0-4-0 rangermaskine med opretstående kedel, samt et par vogne.

Herudover har museet en samling af modeller, tegninger, billeder og forskellige arkivalier og jernbanegenstande. I en billetautomat, der har været anvendt til salg af perronbilletter, kan man for 2 pence købe en souvenirbillet.

I kiosken er det muligt at købe bøger, postkort, fotos og souvenirgenstande med tilknytning til jernbanen.

TOFTES BOGHANDEL

Slotsgade 22 . Hillerød

Telefon (03) 26 01 32

MISSIONSHOTELLET

Slotsgade 5 – Hillerød

Tlf. (03) 26 01 89

Martinus Schmidt

Tandteknik

Mariendalsvej 12 C – København

Telefon (01) 86 08 80 – (01) 87 08 39

Overenskomst med kommunerne

BAT-KON ^{1/8}

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

Horsens

Vi handler i

SØNDERBRO BRØDUDSALG

Sønderbro 11 . Horsens . tlf. 61 28 01

Stort udvalg i mælkeprodukter –
brød – confekturer

Åben mandag til lørdag fra 8–21
Søndag fra 8–20

Kør ind til

GULF EXPRES BENZIN

Sønderbrogade 54 . Horsens
Tlf. (05) 62 20 30

Benzin – Olie

Husk vor velassorterede kiosk
Døgnåben – spar penge – tank selv

Kør ind til

SHELL SERVICE

Allégade 63–65 . Horsens . (05) 62 99 85

Benzin . Olie . Smøring (husk vor servi-
shell) . Bilreparation med garanti .
Besøg vor velassorterede kiosk . Tank
og kiosk åben alle ugens dage kl. 6–24.

Værksted mandag til fredag 8–17

NYT fra udenlandske baner

CANADA har to store jernbaneselskaber, Canadian National og Canadian Pacific, der konkurrerer om kundernes gunst, ofte til skade for begge selskabers økonomi. Nu har man dog fundet sammen, når det gælder passagertrafikken, idet man har dannet et nyt fælles datterselskab, VIA, der skal arbejde for

en øgelse af passagertrafikken på begge selskabers linier. Derved håber man at kunne undgå konkurrenceforvridende arbejde. Hvad VIA betyder, foreligger der ingen oplysninger om.

ØSTTYSKLAND. Deutsche Reichsbahn har planer om automatisering og elektrificering af banen mellem Dresden og Berlin. Denne strækning er en af DRs vigtigste hovedstrækninger. Man begynder elektrificeringsarbejderne på strækningen Radebeul—Elsterwerda. Efter hele strækningens færdiggørelse vil banen have fået en kapacitetsforøgelse på op til 10 procent, og antallet af trækraftenheder, der skal til for at bestride trafikken vil være op til 20 procent mindre end nu, hvor der er diesel- og til en vis grad dampdrift på banen.

KINA kan også fortælle om en særlig rekord. Det er en 23-årig kvindelig billetsælger, der er blevet den bedste til at sælge billetter i hele den kinesiske folkerepublik, idet hun har udfærdiget ikke mindre end 630.000 billetter uden én eneste fejl. Naturligvis har hun for denne præstation fået en medalje med ret til at bære samme. Det kvindelige geni lærte også på et halvt år billetpriserne på 400 jernbanestationer over hele landet udenad! (Mon hun kunne andet end dette, kunne man fristes til at spørge?).

VESTTYSKLAND kørte indtil for få år siden med maksimalhastigheden 200 km/t på visse strækninger. Forskellige uheld og ulykker fik DBs ledelse til at nedsætte maksimalhastigheden til 160 km/t. Men nu sættes denne hastighed atter op til de 200 km/t, idet de forskellige baner nu har gennemgået forskellige former for moderniseringer, der gør denne hurtighed fuldt ud forsvarlig.

GRÆKENLAND har fået et stort lån i Vesttyskland på 100 mio. DM. De mange penge skal anvendes til at bygge stræk-

ningen fra Athen til grænserne Jugoslavien og Bulgarien om, så den får større kapacitet, bl.a. skal der anlægges dobbeltspor, hvor der nu kun er enkeltspor, og hvor landskabets karakter muliggør dette, altså hvor der ikke er terrænmæssige hindringer.

TYRKIET åbnede for nogle få år siden en stor moderne bro over Bosporustrædet, så Lilleasien blev forbundet med Europa. Nu har man udskrevet en arkitektkonkurrence om bygningen af endnu en bro over farvandet, og ligesom den første bliver det en ren automobilbro. Dog skal der senere være mulighed for at montere en jernbanebro under vejbanen. Men man taler også om at bygge en jernbanetunnel under Bosporus, idet jernbanetrafikken stadig øges, og inden 1984 forventes en fordobling af den nuværende. De nuværende færgers kapacitet er maksimalt 500 godsvogne i døgnet.

NORGE. I Sarpsborg har man en havnebane, der indtil for ganske nylig havde nogle morsomme gamle elektriske lokomotiver til at klare havnerangeringen. De ældste var bygget i 1899 og de yngste i 1907, henh. 1913. Tilbage findes de to fra 1907 og 1913, H 3 og H 4. Begge er overtaget af Norsk Jernbaneklub, men man ønsker kun at beholde H 3. H 4 er derfor udbudt til salg, bl.a. har tyske jernbaneinteresserede vist interesse for det tyskbyggede lokomotiv, som Siemens og Halske har fabrikeret. Lykkes det ikke at finde en køber, bliver det gamle interessante lokomotiv op-hugget.

VESTTYSKLAND. Vesteuropas største godstransportør er Deutsche Bundesbahn, der har en godsomsætning på 16,93 milliarder DM. Herefter følger Frankrigs SNCF, Englands BR og Italiens FS. Danmarks DSBs placering kendes ikke, men mon ikke den ligger langt nede?

Ingen opgave er for stor for os, når det gælder Deres bil. – Vi er fagfolk – hurtige og reelle. – Kig ind og få en snak og et godt tilbud. – På gensyn!

I. S. AUTO
Kongevejen 137 . 3460 Birkerød
Indkørsel fra Kajerødvej
Telefon (02) 81 91 91

Kør ind til

ESSO SERVICENTER

Kongevejen 5 . Blovstrød . Tlf. (03) 27 37 68

Benzin – Olie – Smøring
Fuldautomatisk vaskemaskine

Alle reparationer udføres
Husk vor kiosk. På gensyn! BIRK HANSEN

LANDET RUNDT

NYE LYNTOG er under bygning på Scandia-Randers A/S. Disse tog bryder med alle forestillinger om, hvorledes tog er indrettet. Blandt andet bliver der indbygget musik, som kommer ud gennem små højttalere i øreklapperne på sæderne, så passagererne selv kan bestemme såvel program som styrke — eller helt slukke. Desuden bliver der servering af varme retter, leveret af en togstewardesse, der afgiver sine bestillinger til togets køkken gennem telefoner. De nye avancerede lyntog, der naturligvis rummer mange andre nyskabelser, skal leveres i prototypeudgave i 1981.

SAS flyttede den 1. april til Københavns Hovedbanegård, hvor man gennem længere tid har arbejdet på etableringen af denne busterminal. Passagererne får derved betydeligt bedre omstigningsmuligheder mellem tog og fly. Tidligere lå SAS' busterminal i gården ved hotel Royal ca. 10 minutters gang fra København H.

MO-VOGNENE, forhadte af nogle, forkætrede af andre, udryddes langsomt af DSBs materielpark. Den betrængte lokomotivsituation har dog nu medført, at DSB har planer om en evt. genindsættelse af et antal hensatte MO-vogne. Den alternative mulighed er et lejemål med Deutsche Bundesbahn om leje af en halv snes tyske diesellokomotiver, formentlig af type 218 (2500 HK).

SLUTSIGNALLYGTER af ældre type, der skulle være udgået i december 1978 ved ibrugtagning af nye UIC-lygter, anvendes stadig i stort antal p.g.a. mangel på nye lygter. Når der er leveret tilstrækkeligt mange nye UIC-lygter, vil de ældre slutsignallygter blive overdraget DSBs jernbanemuseum i Odense, og interesserede vil her kunne købe disse.

TRELLEBORG—SASSNITZ, færgerute med stordrift, der for nylig har været udførligt omtalt i JERNBANE-BLADET, påregner indsættelsen af en ny svensk færge til erstatning for den nuværende M/F SKÅNE. Det er Svenske Statsbaner, SJ, der har planer om hos »AB Svenska Varv« at kontrahere en ny storfærge med en længde på ca. 170 m, en bredde på 22,5 m og med fem jernbanespor. Hvornår de fornødne bevillinger kan opnås, vides endnu ikke.

»K-79«, sommerkøreplanen, der træder i kraft den 27. maj 1979, byder ifølge beslutning i Den internationale Jernbaneunion, UIC, på en favorisering af ikke-ryger kupeer på bekostning af rygerne. Det sker ved forøgelse af antallet af ikke-ryger kupeer i passagervognene. Ved DSB vil der dog kun ske ændringer ved vogne af litra A, Am, B, BD og BK. For eksempel vil antallet af ikke-ryger pladser i en almindelig dansk B-vogn stige fra de nuværende 30 til 36, mens tilsvarende antallet af ryger pladser vil falde fra 30 til 24. Forhåbentlig vil ændringerne give en bedre luft og bedre forhold for passagerer, der dårligt tåler tobaksrøg. Og dem er der et stigende antal af.

AALBORG FRAGTMANDSCENTRAL har pladsproblemer. Igennem de sidste par år har der været tale om at lave fælles fragtcener i Aalborg for DSB og vognmændene. Nu er sagen blevet aktualiseret ved, at den nuværende Aalborg Fragtmandscentral, der ligger på lejet grund, har fået sit lejemål opsagt fra 1987. En overgang overvejede man at flytte begge dele udenfor byen, men i øjeblikket er der tilsyneladende størst stemning for at udbygge DSBs Godsterminal i Jyllandsgade til fælles fragtcener.

(OLJ)

På alle store stationer i Danmark ligger der en DSB restaurant

Kom indenfor og nyd vor veltillavede mad til rimelige priser. — Ønsker du at nyde et lettere, hurtigt måltid, kan du også besøge en af vore minibarer.

I togene er vi heller ikke til at undgå. — Dér vil du blive betjent af togstewardesser fra DSB togservice.

Ligegyldigt hvor du kommer — du er hjertelig velkommen.

DSB restauranter
altid i nærheden

SNOGHØJ—TÅRUP er linieføringen for den ny godsforbindelsesbane uden om Fredericia, som DSB har skitseret. Nu skal man i løbet af 1979 foretage ekspropriation til banen, som dog af DSB indtil videre er udskudt. Godsforbindelsesbanen kan derfor først forventes bygget engang i slutningen af 1980'erne, siger DSB. Ekspropriationen på nuværende tidspunkt er nødvendiggjort af Fredericia bys hastige vækst.

(OLJ)

RUTEBILER til en værdi af 22 mio. kr. skal leveres til DSB af DAB-Leyland i Silkeborg. Det er syv år siden, karosserifabrikken sidst skrev kontrakt med DSB. DSBs normale leverandør er Åbenrå Karosserifabrik, der ejes af Scandia-Randers A/S.

Smart tøj til store piger — str. 42–56

Borggade 11 . Århus
Tlf. 19 74 77

LAUGES HERREMAGASIN
Specialforretning for arbejdstøj
Banegårdsplads 18 . Århus
Tlf. 12 94 96

Om

Helsingørs første banegård

1864 - 1891

En tilfældig aftentur i den næsten centrale del af Helsingør by bragte pludselig gaden »TRÆKBANEN« for øjet.

Og så var idéassosiationen der, hestebanen til havnen, byens første banegård o.s.v.

En kort rundvandring stedfæstede uden væsentlige forkundskaber — den første banegård. Der var slet ikke nogen tvivl. Midterparti i 2 etager, sidefløje, rester af pompøs indgang, rundbuede vinduer.

Så vidt så godt. Bygningen blev »medtaget« i streg i lommebogen.

Næste kapitel — efter hjemkomsten — var så at rede ud omstændighederne omkring denne banegård.

Og det var slet ikke så vanskeligt, idet Trap, geodætisk kort, gamle bykort og ditto tjenestekøreplaner indeholdt flertallet af de oplysninger, der skulle til.

Ældre Helsingør-litteratur supplerede, resultatet er her.

Historien i forkortet form suppleret af skitser siger os, at Nordbanen blev anlagt ifølge lov af 19.2.1861 af Det Sjællandske Jernbaneselskab. Åbnet 9.6.1864. Trækbane dog senere samme år. Denne trækbane havde en samlet udstrækning på ca. 4.000 m.

Staten overtog banen ved lov 2.7.1880.

Banegårdens datidige beliggenhed i relation til bykernen skyldes væsentligst, at byen frygtede, at en del handel ville

»flytte« til København, men også at det var en søfartens, søvejens by, banen ville skade søtransporten.

»Danmarks Statistik«, 1872, skriver bl.a. herom: »— søveien til København er 5 mil, banen 8 mil. Banens trafik er — uanset concurrencen med søveien — forholdsvis betydelig. De senere år er befordret ca. 60.000 passagerer med jernbanen til Helsingør.« Så noget var der nok om det.

Byen måtte også ret hurtigt erkende, at banen var kommet for at blive, og hertil kom, at banerne 1.6.1888 overtog dampskibssejladserne mellem Helsingør og Hålsingborg, der hurtigt planlagdes ændret til en dampfærgeforbindelse.

Og til havnetog med passagerer var hestebanen i hvert fald slet ikke egnet. Så kom lov af 30.3.1889.

Den omhandlede hele omkalfartrangen.

Anlæg af dampfærgeleje, ny banegård med tilhørende sporanlæg m.v. samt baneforlægning. Det sidste over godt 4 km, nemlig helt fra Snekkersten stations sydlige indkørsel frem til Helsingør havn.

Alt dette kunne fås for 1.880.500 kr.

Og den 24.10.1891 skete så ibrugtagningen, den gamle banegård lå øde hen.

Den solgtes først til brug som latin- og realskole, men viste sig efter 2 år uegnet hertil og blev atter solgt.

Anlæg af dampfærgelejet blev noget forsinket, idet dette først blev ibrugtaget 10.3.1892.

2.8.1897 åbnede Kystbanen Klampenborg—Snekkersten, og så var der endelig orden i baneforholdene i Helsingør, idet der samtidig blev ibrugtaget et andet spor mellem Snekkersten og Helsingør.

Ifølge tjenestekøreplanerne blev afstanden mellem København og Helsingør gennem ændringen forlænget fra 7,98 mil til 8,0 mil.

Fra fortiden er der ikke meget tilbage, udover navnet Trækbane samt den første hovedbygning.

Københavnsregionens kolossale vækst har bogstavelig talt slettet alle spor.

Enkelte steder mellem Snekkersten og Helsingør kan man — med god vilje og med ældre kort i hånden — skimte gadeforløb, der peger på den første bane, men det mest markante og længst bevarede stykke, strækningen fra syd for og forbi Snekkersten station er i de senere år helt ændret.

Der er altså næppe meget at jagte, hvis interesserede læsere skulle få den tanke.

Næppe andet end den første banegård i Helsingør, men den er der til gengæld.

S. A. Guldvang.

HILLERØD AUTOLAGER

LARS LARSEN A/S

PV. Salg og service (03) 26 01 91

LV. Salg og service (03) 28 25 55

PRIVATBANERNE HILLERØD

GRIBSKOVBANEN

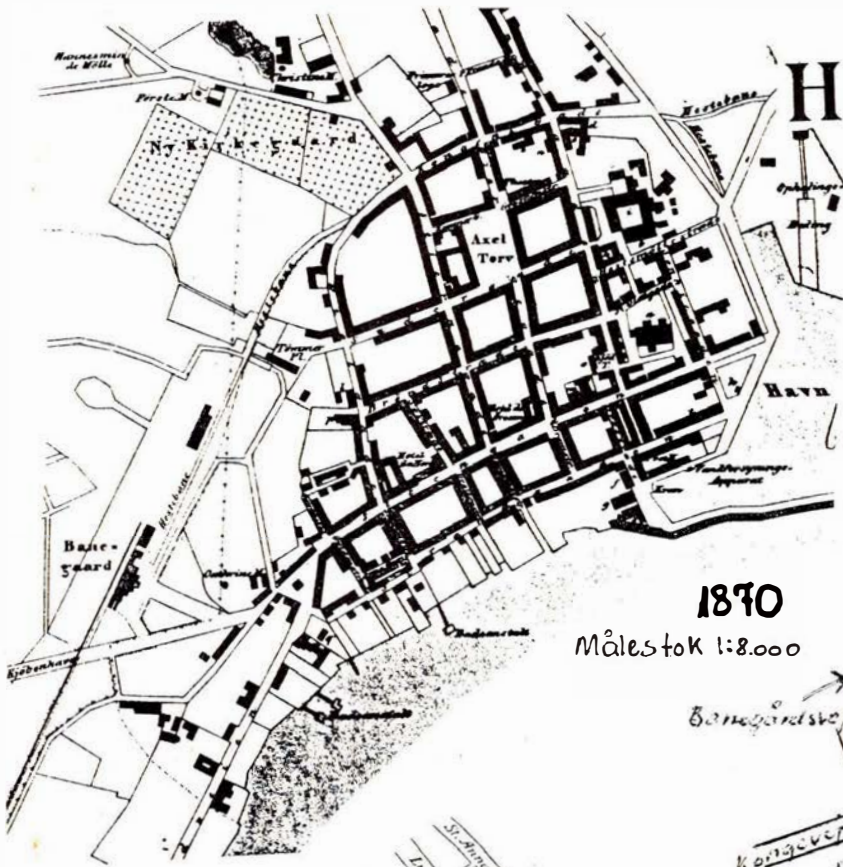
Hillerød-

Frederiksværk-

Hundested Jernbane

TELEFON (03) *26 01 23

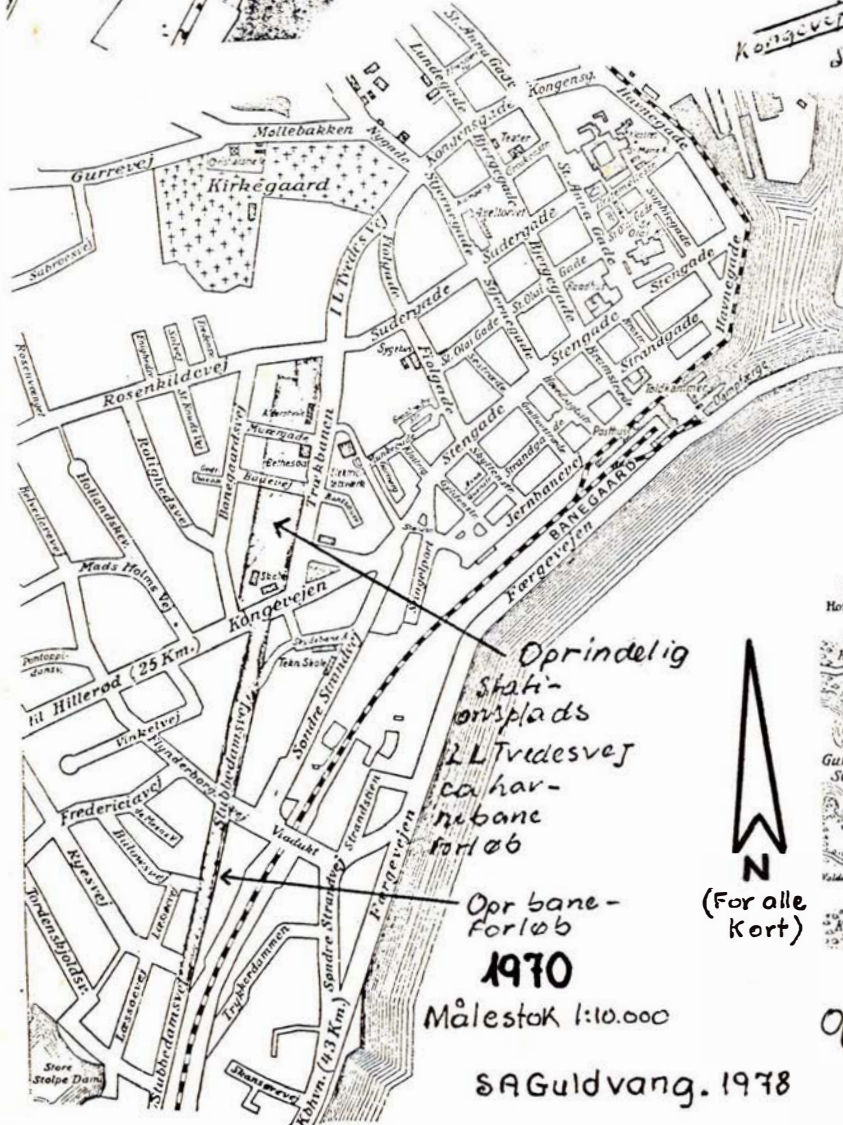
HELSINGØR

1870
Målestok 1:8.000

Tidligere hovedbygning, 1978

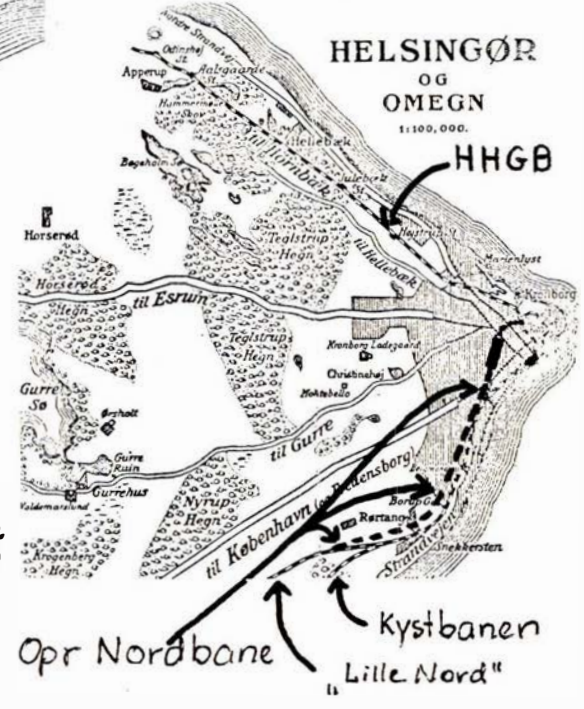

Oprindelig
Stationsplads
LL Trvedesvej
ca hav-
nebane
forløb

Opr bane-
forløb

1970
Målestok 1:10.000

SAGuldvang. 1978

HELSINGØR OG OMEGN

1:100.000

HHGB

Opr Nordbane

Kystbanen
"Lille Nord"

Hedelands Veteranbane

Der arbejdes i Hedelands Veteranbane, og der arbejdes som aldrig før. Selv om sidste halvdel af sommeren og det meste af efteråret har været præget af regnvejre i uhyggelig grad, råder klubben over 600 m spor. Stadig regn har dog udskudt det forventede mål for 1978, idet den regnopblødte og lerede bund ikke har kunnet bære de tunge entreprenørmaskiner, der skulle udkøre nødvendigt stenfyld til forstærkning af planum, samt underballast.

Når dette endelig sker, tromles overfladen, og den videre sporbygning kan da foretages selv i frostperioder på de næste 1200 m.

Opfyldning af terræn til station »Sølund« er delvis udført i september 1978. Stationen hæves ca. 3 m over grusgravens bund, således at der bliver udsigt over tvillingsøen og omliggende stianlæg og beplantning.

Rullende materiel

Som nævnt i nr. 10/1978 af Jernbane-Bladet har IBK/HVB lånt 7 roebanevogne fra DJK. Disse vogne har i 13 år henstået i Maribo og været udsat for forfald.

IBK/HVB har allerede restaureret en lukket melisvogn, der nu er forsynet med initialerne HVB, samt litereret Lm 7. Den videre restaurering, der alene bestodes af IBK (Industribaneklubben), vil ske gradvis, dels af økonomiske, dels af mandskabsmæssige grunde.

IBK har lånt dette materiale for en periode på 10 år mod betaling af samtlige transport- og restaureringsomkostninger.

IBK tilbyder endvidere, at DJK-medlemmer, der er interesseret i bevaring af dette roebanemateriel, kan deltage i dette arbejde på lige fod med IBK-medlemmer.

I praksis betyder dette, at DJK-medlemmer

1. deltager alene på deres DJK-medlemskab,
2. ikke modtager IBKs medlemsblad,
3. må overholde IBKs bestemmelser,
4. og har så stemmeret i IBK-anliggender ved min. 50 timers aktivt arbejde pr. år,
5. kan efter 200 timers arbejde (som fastsat for IBK-medlemmer) komme i betragtning ved uddeling af jobs

som loko-, togfører m.v. (fornøden indøvelse forudsat).

Hensigten med dette tilbud er ikke at tære på DJKs i forvejen hårdt belastede arbejdsstyrke, men at finde frem til personer i hovedstadsområdet, som føler, at de kan udnytte få ledige fritimer i en god sags tjeneste.

Der er således i de fleste relationer kun 10—15 minutters kørsel til Hedehusgården (IBKs hjemsted) i eget køretøj, og 20—30 minutters transport med HT.

IBK/HVB har endvidere 4. november 1978 fået yderligere forøgelse af rullende materiel, idet klubben har modtaget resterne af 3 åbne vogne med træbogier. Vognenes alder kendes ikke endnu, men de er fra en meget tidlig periode i roebanernes historie. Endvidere er købt og hjemkørt en lukket vognkasse til en melisvogn. Yderligere opkøb af roebanemateriel forventes i 1979.

Arkiv

I efteråret 1976 indledte IBK drøftelser med Historisk Samfund om muligheder for udnyttelse af visse fælles interesser, f.eks. oprettelse af et fællesarkiv til opbevaring af de arkivalier, som den enkelte forening måtte være i besiddelse af.

Kravene måtte i beskedenhed være et lokale, der er

- sikret mod tyveri,
- rimeligt sikret mod brand,
- under opsyn/tilsyn daglig (mandag—fredag),
- udstyret med borde og stole, der tillader forskning på stedet, samt har
- stuetemperatur,
- passende hyldearrangement,
- og ikke mindst vigtigt, en central beliggenhed.

Resultatet af nævnte drøftelser og senere forhandlinger med historisk interesserede personer indenfor Høje-Tåstrup kommune blev *Lokalhistorisk Arkiv for Høje-Tåstrup* Kommune. (Stiftet 22. marts 1977).

Bestyrelsen for arkivet består af:

- 1 person fra Industribaneklubben,
- 1 person fra Historisk Samfund,
- 1 person fra biblioteksudvalget,
- 2 personer fra Høje-Tåstrup kommune,
- 4 personer valgt på årsmødet (andet ord for generalforsamling).

Arkivet ligger nu i så faste rammer, at der er anvist egnede lokaler i det tidligere VIVO-center i Tåstrup.

Kommunen vil ansætte en person til opsyn, registrering og vejledning.

Der er nu skabt sikkerhed for, at arkivalier, såvel i form af fotos, bøger, hæfter, tegninger m.v., der skænkes IBK/HVB, vil blive opbevaret for eftertiden under særdeles sikre forhold, til gavn for klubbens medlemmer og for andre personer, der dyrker seriøs forskning.

Arkivet håber med tiden at blive betænkt med gaver af interesse.

Økonomien, ja, den sørger kommunen og staten for.

Senere, d.v.s. om et par år, flytter arkivet til det nuværende rådhus i Tåstrup.

Der er således nu seriøst grundlag for et jernbanearkiv, der dels rummer samlinger af industribanehistorie, dels samlinger af DSB-skrifter m.v.

Fond

Industribaneklubben er langt fremme med planerne for en opdeling i fond og klub. Dette med baggrund i den snævre kontakt klubben har fået med det nye I/S Hedeland, der skal stå for udbygningen af det kommende fritidsområde Hedeland (se nr. 6/1978, side 19—21).

Da Hedelands Veteranbane efter de hidtil fremlagte planer skal indtage en fremtrædende rolle i transportsystemet i Hedeland, har IBK/HVB som noget enestående i dansk klubhistorie opnået direkte referenceret til såvel de folkevalgte medlemmer af I/S Hedeland, som til I/S's sekretariatsudvalg, der består af teknisk forvaltning i Hovedstadsrådet, Københavns Amts Kommune, Roskilde Amtskommune, Greve Kommune, Høje-Tåstrup og Roskilde kommuner.

En opdeling i klub, der består af medlemmerne og deres aktiviteter og et fond, der ejer det historiske materiel m.v. er en forudsætning for et effektivt samarbejde med myndighederne.

Et fond vil endvidere kunne virke kapitaltiltrækkende.

Da yderligere forhandlinger forestår, kan nærmere dog ikke oplyses på nuværende tidspunkt.

Blot kan vi sige, at HVB, efter forslag fra landskabsarkitekt Jørgen Vesterholt, kan blive op til 9,2 km lang. Da hver

meter bane koster mindst 100 kr., forudses et betydeligt kapitalforbrug alene til baneanlæg. Hertil kommer yderligere stationsanlæg, værkstedsbygninger, samt planlagte vejunderføringer.

Efter alt at dømme vil retningslinier for løsning af disse problemer blive klarret allerede i 1979, hvorefter der vil kunne sikres en rolig udbygning af banen de næste 10—15 år.

Nu kan det hele måske lyde såre nemt. Der er blot det at tilføje, at ingen af sig selv, allermindst offentlige myndigheder, har tilbudt klubben hjælp.

Det er klubbens ledelse, der ved afvejning af tidens muligheder, klubbens bearbejdning af diverse myndigheder på særdeles højt niveau, og ikke mindst klubbens tilbud om at medvirke som aktiv samarbejdspartner ved den fortsatte udbygning af Storkøbenhavns kommende fritidsområde mod vest, Hedeland, der har løst op for de rige muligheder for en smalsporet veteranbane.

Men der venter masser af manuelt arbejde forude, og masser af vabler og hård hud i håndfladerne.

Derfor er kendetegnet for folkene bag Hedelands Veteranbane da også ukuelig idealisme og ubrydelig tro på fremtiden.

J. B. Dyrkilde.

Forkortelser:

DJK: Dansk Jernbane Klub

IBK: Industribaneklubben

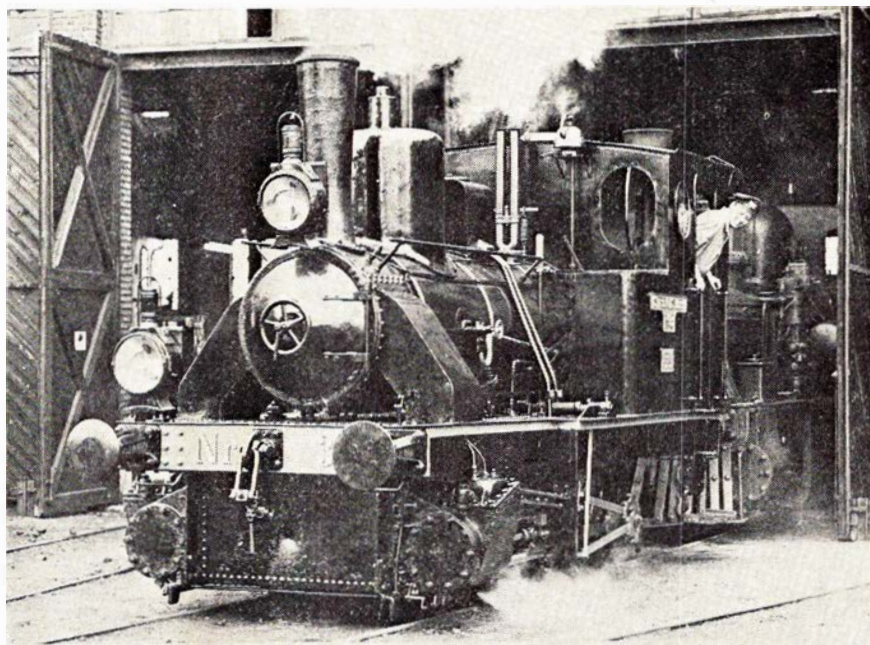
HVB: Hedelands Veteranbane (under bygning af IBK).

Østre Gasværks lokomotiv nr. 3 kører atter på Museumsbanen MBJ

Efter knap to års arbejde er Museumsbanens damplokomotiv ØG nr. 3 atter driftsklart.

Lokomotivet blev i 1906 leveret til Valby Gasværk af Hannoversche Maschinenbau AG. Gasværket anvendte lokomotivet til kørsel på kulbanen mellem gasværkshavnen og værket; her trak det som regel 10 små kulvogne hver med 10 tons last. Af vognene — der er specielle ved at de har bundtømning — er et eksemplar bevaret ved Museumsbanen. Da Valby Gasværk lukkede i 1964 overførtes lokomotivet VG 2 til Østre Gasværk — her kom det til at hedde ØG 3. Kørslen mellem Østre Gasværk og frihavnen ophørte i 1969.

I 1970 overtog Dansk Jernbane-Klub lokomotivet med henblik på anvendelse på Museumsbanen Maribo—Bandholm. Her anvendtes lokomotivet kort tid til togfremførelse, forinden det blev nødvendigt at hensætte det med reparation for øje.

Østre Gasværk No. 3 er atter i drift på Museumsbanen Maribo—Bandholm, her foran remisen i Maribo.

I januar 1977 begyndte så det store arbejde med at reparere lokomotivet, så det atter kunne godkendes til kørsel. Samtlige kedlens rør (96 stk.) blev udtaget og nye isat, lokomotivet har været løftet, således at hjulene kunne fjernes til afdrejning. Kedelbeklædning og førerhus har været fjernet sammen med en del af bremseudrustningen, ventiler og håndtag.

De mange dele er nu atter samlet til et køreklart lokomotiv — som kronen på værket er lokomotivet blevet malet skinnende sort — det sorte brydes af messingnavnepladerne og de tre blankpolerede messingbånd om kedlen. ØG 3 er — efter fjernelsen af »traktorprojektorerne« — atter udrustet med petroleumslanterner.

Foruden de mange tusinde arbejdstimer har det kostet omkring 15.000 kr. at nå så langt. Mange har deltaget i arbejdet på forskellige stadier — men specielt har to af banens lokale medarbejdere, Finn H. Madsen fra Torrig og Birger Bruun fra Søllested, arbejdet med ØG 3 — uden den indsats disse to har ydet, var lokomotivet næppe blevet færdigt.

Vi håber, Østre Gasværk nr. 3 i mange år kan være med til at trække Museumsbanens tog mellem Maribo og Bandholm — som et levende minde om den tid, da et lokomotiv med respekt for sig selv, havde røg op af skorstenen.

J. E. Krouel.

Sommerkøreplanen for Museumsbanen Maribo—Bandholm

Museumsbanen Maribo—Bandholm indviedes i pinsen 1962, og hvert år siden har damptogene troligt tøffet frem og tilbage mellem Maribo og Bandholm. Også i 1979 vil banen køre og bringe feriegædte turister frem og tilbage, og der er således tale om den 18. sæson, banen kører.

Hovedtrækkraft gennem årene har været det nu 100-årige damplokomotiv »KJØGE«, bygget af Krauss i München i 1879. Også i år vil dette lokomotiv køre på banen, desuden vil man som nævnt her i bladet tage det tidligere gasværkslokomotiv, ØG Nr. 3, i brug efter endt restaurering.

Køreplanen er i år, med nogle ganske få ændringer, stort set mage til sidste år. Den byder på tre dobbeltture pr. driftsdag, og disse er i jumi hver søndag, i juli hver torsdag, lørdag og søndag og i august hver lørdag og søndag.

Museumsbanen har gennem årene med stadig større styrke forstået at befæste sit ry som en af landsdelens attraktive turistseværdigheder, og den omtales da også ude i den store verden på linie med såvel Knuthenborg Safari-Park som med Alholm Automobiliuseum.

Strandmøllebroen

Den nuværende Strandmøllebro blev taget i brug 2. august 1897 i forbindelse med Kystbanens åbning.

Broanlægget udførtes i henhold til »Lov om anlæg af en statsbane fra Klampenborg til Helsingør m.m.« underskrevet den 8. maj 1894 af Kong Christian den 9.

Den nuværende Strandmøllebro påbegyndtes i marts 1896. Det første tog kørte over broen 8. april 1897.

Efter en offentlig licitation blev broarbejdet ovedraget entreprenørfirmaet O. Sørensen og Andersen i samarbejde med A/S Smith, Mygind og Hüttemeyer, der stod for overbygningen.

Udgiften til broen androg i alt 360.000 kroner.

Til sammenligning kostede jordarbejderne fra Klampenborg til Helsingør omfattende 848.000 m² jord kun ialt kr. 842.000. Hele det ca. 33 km lange baneanlæg i loven var anslået at koste kr. 3.926.000.

Broen var efter datidens målestok et imponerende broanlæg. Broen er 290,5 m lang med 23 mellempiller, hvoraf 4 er en pyramideformet gitterkonstruktion. Pillerne er funderet på ca. 600 træpæle med længder på 9—15 m og med en middeldiameter på op til 40 cm. »Von Langens graner« blev også anvendt her til. Kystbanen kom jo til at gå gennem et af Dyrehavens områder med landets dengang ældste ædelgranskov plantet i 1725 af den tyske forstmand von Langen. Granerne var således 170 år gamle og indtil 30 m høje.

Mølledammen blev på grund af uheld først tørlagt i december 1896, hvorefter pæleramningen påbegyndtes. Pælene blev rammet mindst 3 m ned i »det faste blåler«, idet der anvendtes 1 t ramslag og 5 m faldhøjde. Slutnedsynkningerne varierede fra 10—35 mm. En enkelt pæl blev belastet med 55 t, uden at der kunne konstateres sætninger.

De store pillers pæle blev afskåret 1,5 m under normalt vandspejl og blev indbyrdes forbundet med fladjern, der fastboltedes på pælene. Pæletop og fladjern indstøbtes i et betonfundament armeret med jernbaneskiner.

Overbygningen er nittede pladejernsdragere (én under hver skinne) indbyrdes afstivede med vindgitre. Skinnerne

ligger på 0,30x0,30 m brotømmer liggende direkte på hoveddragerne.

Der blev anvendt ca. 730 t stål, hvoraf ca. 240 t i mellempillerne.

Broen blev beregnet for belastningstog II 1888 (metervægt 5,7 t/m). Der blev foretaget en prøvebelastning med et tog med en metervægt på 4,8 t/m.

Den ny Strandmøllebro

Den ny Strandmøllebro er som følge af placeringen i et landskabeligt meget smukt område tilstræbt udformet, således at den virker så lidt dominerende som muligt. Brodækket støbes i hvid beton, og rækværkerne er gjort så lette som muligt.

Broen bliver udført som en dobbeltsporet betonbro kontinuerlig over 11 fag alle med længden 29,0 m. Den samlede længde er 320 m, den indvendige afstand mellem broens rækværker er 10,4 m og konstruktionshøjden er 1,7 m.

Den nye bro bygges parallelt med den nuværende bro i en afstand af 14 m.

Broen er forberedt for fast sporbefæstning, d.v.s. at skinnerne fastgøres direkte på betonkonstruktionen.

Fundering

Jordbundforholdene er kortlagt ved omfattende geotekniske undersøgelser, der viste indtil 10 m tørv og gytje over moræneler med variabel tykkelse og underlejret af smeltevandssand.

I en særskilt entreprise udførtes en 4 m bred arbejdsbro i træ beliggende parallelt med den ny Strandmøllebro på dennes vestlige side.

Kun den sydlige endepille er direkte funderet, og der er ved dens beregning foruden lodrette belastninger, lejefriktion og bremsekræfter også taget hensyn til påvirkning fra langskinnesporene.

Alle mellempillerne og den nordlige endepille er funderet på 0,30x0,30 m jernbetonpæle med en regningsmæssig bæreevne på 1000 kN.

Pælelængderne er bestemt ved — geostatisk beregning — prøveramning med mindst 1 pæl i hvert fundament — prøvebelastning med ialt 5 pæle.

Der er rammet 30 pæle for hver mellempille og 48 pæle for den nordlige endepille.

De endelige pælelængder varierer fra 19 m til 25 m.

Hovedentreprenøren har ved mellempillerne som rammelære anvendt en trækasse, der senere har dannet forskalling for støbning af fundamenterne.

Mellempiller

Mellempillerne er udformet som V-formede søjler med åg.

Søjler og åg støbes i én operation.

Åget efterspændes med 10 stk. 12 L 12 Freyssinetkabler med enkeltrådsforankringer. Efterspændingen sker succesivt med belastningen fra oplagte dragere. Den fulde opspænding foretages, forinden brodækket nedfires på permanente lejer.

Brodæk

Brodækket består i hvert fag af 7 stk. forspændte OT-bjælkeelementer samt af 2 stk. rektangulære ligeledes forspændte kantbjælkeelementer.

I elementerne er indstøbt kabelrør for senere efterspænding.

Belastninger på brodækket fordeles i broens tværetning ved in situ-støbte tværdragere og in situ-støbt broplade.

Brodækket er simpelt understøttet af 9 stk. glidelejer på hver mellempille og den nordlige endepille og af 9 stk. faste lejer på den sydlige endepille.

Efter støbning af tværbjælker og broplade efterspændes brodækket fagvis med 12 L 12 kabler, system Freyssinet.

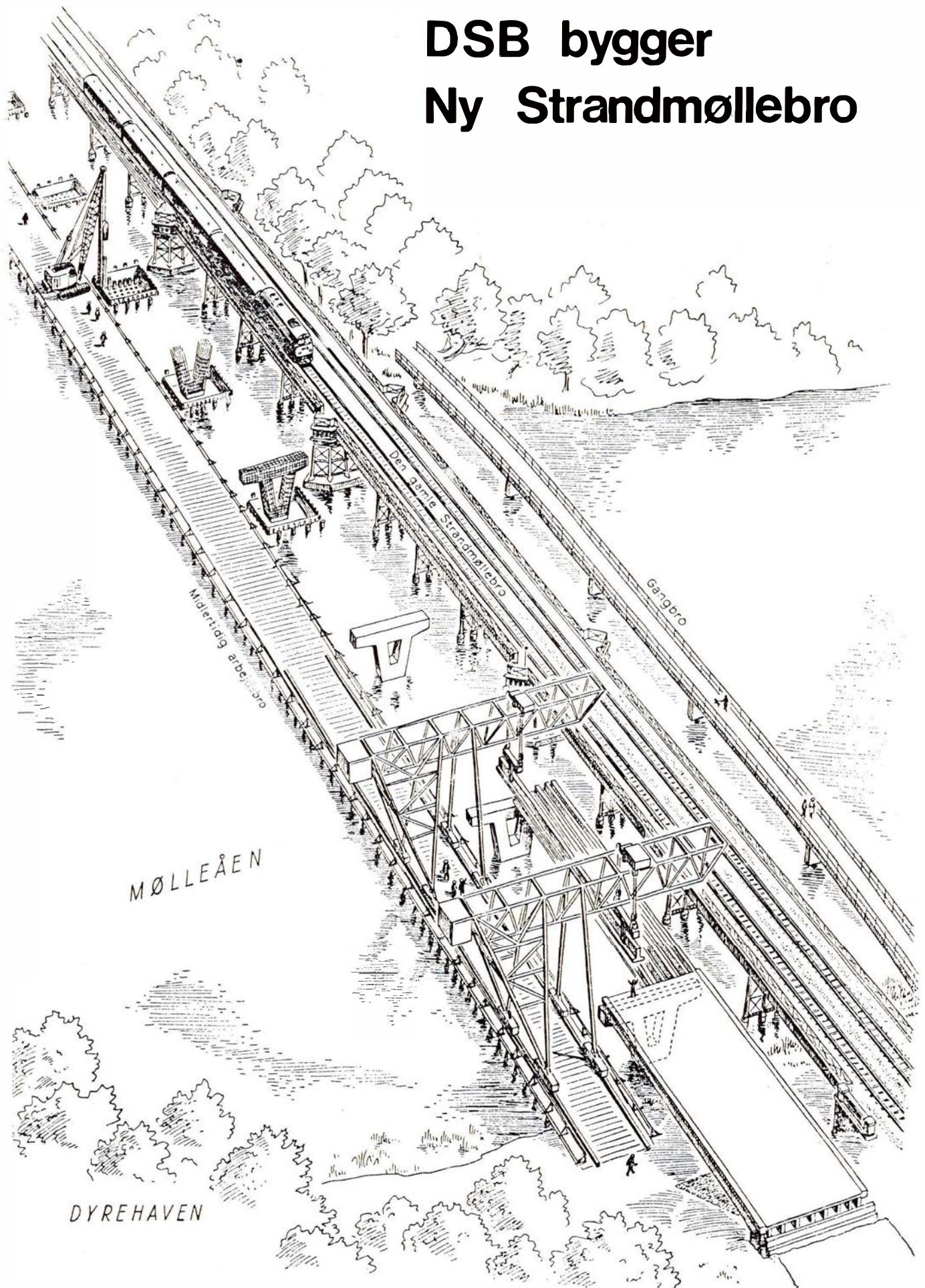
Over mellemunderstøtningerne »krydses« kablerne i 4 m brede in situ-støbte tværbjælker og forankres på hver side af disse, hvorved brodækkets kontinuitet opnås. Kablerne opspændes ensidigt.

Bjælkeelementerne samt alle synlige dele af brodækket støbes af hvid beton med 5 pct. synopalttilslag.

Opbygning af brodækket kan kort sammenfattes i følgende operationer:

1. Oplægning af bjælkeelementer på foreløbige lejer.
2. Støbning af tværbjælker (efter oplægning af bjælker i nabofag).
3. Injicering med epoxy mellem brodæk og de permanente lejers overplader.
4. »Nedfiring« på permanente lejer.
5. Støbning af broplade.
6. Opspænding af 12 L 12 kabler.

DSB bygger Ny Strandmøllebro

Vær smart klædt på i tøj fra

BUTIK »LILLIAN«

Gl. Munkegade 2 . Århus . tlf. 12 39 39

Børnetøj str: 0-16 år - og til voksne har vi håndtrykte kjoler og busseronner - Har De specielle ønsker klarer vi også det - vi syr gerne efter individuelle ønsker - klg ind og få en tøjsnak

Vi har det hele

»KVIK« KIOSKEN

Vestre Ringgade 170 . Århus

Telefon 12 61 72

Aviser - Dag- og ugeblade - Skriveartikler - Brød - Konfekturer - Øl - Vand m.m. - Husk vor lækre dessert-is
Åben fra kl. 6 til 21

Åboulevarden 51 - 8000 Aarhus C

Tlf. 06 - 12 63 68

Fotohandel - Portrætatelier
Atelier for reklamefoto

Vi handler i

BLOMSTERKÆLDEREN

Knudrisgade 39 . Århus . Tlf. 13 55 25

Alt i årstidens friske blomster og planter - Bestillinger modtages på kranse - bærebuketter - dekorationer

KRISTA's BRUGSKUNST

Skanderborgvej 86

8000 Århus C.

TANDLÆGE

A. WOLTERS

Fredens Torv 8 . Århus C

tlf. (06) 13 91 66

BLOMSTER OG IDE

Grønnegade 41 . Århus . tlf. 19 02 52

Mange spændende planter - alt i årstidens friske blomster kranse - bærebuketter - dekorationer

ORCHIDE'EN

v/ Anna Lise Vester

Vesterbrogade 16

Århus C

Tlf. (06) 12 36 94

Kranse - Buketter - Dekorationer sendes overalt

NB: Søndag åben 9-12

Man køber the og kaffe i specialforretningen

JAVA BRÆNDERIERNE

Guldsmedegade 1 . Århus . tlf. 12 69 01

Friskmalet kaffe - pulver kaffe - Fineste the-blanding efter Deres ønske

Husk vor lørdagskaffe

SE HER

- er De træt af eller har De for travlt til vinduespolering - trappevask - bilvask - havearbejde - gadefejning - sne-skovling - hovedrengøring og meget andet. Mangler De en barnepige, en til at handle for Dem eller en til at se efter huset og vande blomster, mens De er bortrejst - så ring til os. Vi ordner det billigt og effektivt for såvel private som firmaer m.m. Ring i dag og få Deres tilbud.

CR HUSSERVICE

Århus - Telefon 10 53 13

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

RESTAURANT

»SKIPPERHUSET«

Havnegade 48 . Århus . tlf. 12 40 94

Åben hver dag kl. 10-24

På gensyn!

HANNE NØBBE

GAVEÆSKEN

v/ Lise Jacobsen

Ny Banegårdsgade 47 . v/ Århusshallen

8000 Århus C.

Nænsom og skånsom - så er det

SWEVI RENS

Hj. af Skanderborgvej/Kongsvangs Allé
Århus . tlf. 14 78 08

rens og pres - skindrens - gardinrens fra dag til dag - reparationer udføres - hurtig levering

20% på uniformer

Man bor godt på

PARK HOTEL

Sdr. Allé 3 . Århus . tlf. (06) 12 32 31

- og vi ligger lige i centrum -

H. C. ANDERSEN

AUTOOPRETNING

Jægergårdsgade 152 . 8000 Århus C.
Telefon (06) 19 76 46

Forsikringskader - Pladearbejde
Personlig betjening - Hurtig levering

Vore funktionærer anbefales

CHRISTIANSBERG FODKLINIK

v/ P. Fjeldgaard Rasmussen

Eksam. fodplejerske S.A.D.F.

Hvidkløvervej 2 . Århus . tlf. 16 78 09

Åben mandag - tirsdag - onsdag - torsdag 10-16 og efter aftale.
Fredag og lørdag lukket

OT-bjælkerne, der er 29 m lange og vejer ca. 36 t, fremstilles hos underleverandør i Hedehusene og transporteres pr. bil til byggepladsen.

Med velvilje fra Statsskovvæsenet er der givet tilladelse til at transporterne kan ske fra Nærum ad skovvejene direkte til byggepladsen. Det viste sig for kompliceret at lade transporterne ske pr. jernbane eller ad Strandvejen.

Selve montagen sker med en af hovedentreprenøren til formålet konstrueret montagekran understøttet på arbejdsbroen og de nye brofundamenter.

Terminer

Arbejdsbro, prøveramninger m.v.
August 1976 — februar 1977
Broanlæg med tilsluttende jordarbejder
September 1977 — april 1979
Ballastering, sporlægning m.v.
Maj 1979 — oktober 1979

Mængder

Til broens opførelse anvendes
4000 m³ beton
640 t armeringsstål
1000 m 12 L 12 forspændingskabler i mellempiller
11490 m 12 L 12 forspændingskabler i brodæk
5750 m 10 mm forspændingsstrands
67900 m 12 mm forspændingstrands
6900 m 0,30x0,30 m jernbetonpæle

Entreprenører og underleverandører

Hovedentreprenør: Armton A/S
Pælefundering: Göteborg
Betonpålar A.B.
Betonelementer: Dansk
Spændbeton A/S
Forspændingssystemer: Skandinavisk
Spændbeton A/S
Brolejer (PSC-lejer): Skandinavisk
Spændbeton A/S
Beskrivelsen er udarbejdet af DSBs Baneafdeling.

*Skønhed, De ikke aner
findes langs private baner*

FÆRGENYT

HELGE REFN har tegnet seks nye smukke og farvestrålende plakater, der er ophængt på de fleste DSB-stationer. Emnet for alle plakaterne er DSBs færgefart, og den blå farve — havets — er da også dominerende på alle plakater.

LÆSØ, ø i Kattegat med færgeforbindelse til Frederikshavn, har ofte trange pladsforhold at byde sine turister og fastboende på på den nuværende færge, M/F LÆSØ, der er bygget i 1965 som M/F ÆRØBOEN. Derfor har man nu bestilt en ny større færge hos »Ørskov Stålskibsværft« i Frederikshavn. Den nye færge vil kunne transportere op til 600 passagerer og 48 personbiler, men prisen for dette bliver også 25,9 mio. kr. Indsættelsen af en ny færge på ruten sker den 1. april 1980.

PRIVATBANENYT

ØSTBANEN har planer om etablering af et moderne vaskeanlæg, der kan vaske det rullende materiel. Det nye anlæg skal, hvis de fornødne kr. 220.000 kan bevilges, placeres i Fakse Ladeplads. Yderligere har man planer om på et senere tidspunkt at etablere et anlæg i Rødvig.

HJØRRING PRIVATBANER driver som bekendt også bybustrafik i Hjørring, men for kommunens regning. Hjørring Byråd har bevilget kr. 60.000 til indkøb af en brugt 66 personers bybus af fabrikat Leyland, årg. 1970. I forvejen råder man over 12 busser, nemlig 7 regulære bybusser og 5 busser til skole- og ekskursionskørsel. Den nye, brugte bus skal erstatte en 16—17 år gammel bus. (OLJ)

LOLLANDBANEN har modtaget fire nye busser af banens traditionelle fabrikat Volvo. De to busser placeres på Falster og de to andre på Lolland. Busserne har som noget nyt linienummer-skilte af hensyn til det kommende amtskommunale trafikselskab, STS, Storstrøms Trafik Selskab.

HJØRRING PRIVATBANERs tidligere udkørsel fra Vestbanegården mod Hirtshals går gennem en udgravning. Denne udgravning har der talrige gange været

Århus

Tag noget lækkert med hjem fra

MARSELISGAARDENS BAGERI
Sdr. Ringgade 45 . Århus . tlf. 14 27 90

Alt i lækkert brød og kager

Spec.: Fødselsdagskringle — Nougatstænger — Søndag åben fra 6—10

Tag noget lækkert med hjem — eller spis det her....

DEN RØDE LYGTE

Frederiksalé 59 . Århus . tlf. 13 05 06

Alt i lækkert grill — smørrebrød — frikadeller, som vor mor lavede dem

Det er os med de store kyllinger

Hurtig og venlig betjening

Kør ind til

B P SERVICE

Viborgvej 200 . Århus . Tlf. 15 51 04

Benzin — Olie — Smøring

Husk vor bilistbutik

Hurtig og venlig betjening

Alt i autoreparation og opretning

M. L. MARKED

v/ Max Lund

Nørre Allé 86 . Århus . tlf. 12 32 06

Kolonial — Konserver — Vine —

Splirtuosa

NB: Vi er friske med tilbud

Husk: Deres stolthed er håret — gå i

DAMEFRISØR-SALONEN
Ivar Huitfeldtsgade 69 v/ Steen Billes
Torv . Århus . tlf. 10 10 46

Alt indenfor moderne hårpleje
Vi har altid et godt tilbud indenfor
vor holdbare permanent

Et varigt minde er den personlige sang — det klarer

MIDTJYSK SATS-CENTER
Brendstrupvej 41 . Århus . tlf. 10 17 88

Konfirmationer — bryllupper

firmafester — privatfester o.s.v.

Alt i tilbehør — kig ind — eller ring efter prisliste

Aarhus og omegn

Stedet for moderne hårpleje

CENTER SALONEN

Lystrup Centervej – Telefon 22 27 61

Moderne klippeteknik
Naturlig permanent

På gensyn i Centersalon

herre & damesalon

1. kl.s kvalitetsarbejde udføres på

JANS AUTOREPARATION

Carit Etlarsvej 4 . Åbyhøj . tlf. 15 31 18

Reparationer af alle mærker

Autoopretning – Rustskader

Vi er hurtige og samvittighedsfulde.

Et besøg værd

Marstrandsborg Grill Bowleren

Thorvaldsensgade 1 – Århus

Prøv vore lækre grill-kyllinger

Pølser – Bøfsandwich – hjemmelavet
forårssuller. – Tag maden med hjem –
eller vi bringer gerne.

Åben hver dag fra 11–23

Telefon 12 70 47

Venlig hilsen – Betty og Kan-Wing
LUKKET MANDAG

Tømrer- og snedkerarbejde

Flagvinduer, moderne vinduer og døre
efter opgave. Forsatsvinduer, loftsbe-
klædning, isolering, omforandring og
brandsikring. Tilbud uden forbindelse.

Midtbyens

Tømrer- og Snedkerforretning

Frederiks Allé 60 . Århus

Tlf. 19 81 10, privat 23 14 63

Køb kød hos den rigtige slagter

Slagtermestrene

KIRSTEN og JENS SEJL

Højhuset . Illerupvej 38 . Århus

Tlf. 16 89 38

Kød – flæsk – alt i hjemmelavet pålæg

Velhængt mørt oksekød

Sild – ost – salater

Køb det bedste – det gør vi

Din dame- og herrefrisør på Langenæs

DAME OG HERREFRISØR

Inga maria

Tøndergade 96 . Århus . (06) 14 06 49

Stedet for den moderne hårpleje for de
kræsne – hurtig og venlig betjening

På gensyn hos INGE MARIE

Hvor venner mødes

HØJBJERG BODEGA

Rosenvangsallé 258 . Højbjerg

Telefon 27 37 90

Stedet, hvor man kommer igen!

PÅ GENSYN! HØJBJERG BODEGA

Bag den gode smag

HASLE BAGERI

Viborgvej 139 . Hasle . Tlf. 15 60 62

Altid lækkert brød og kager

Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Bestillinger på alt slags brød modt.

Vi anbefaler

CYKEL- OG KNALLERT-SERVICE

Kærlighedsstien 14 B . Århus

Telefon 13 78 66

1. kl.s reparationsværksted for alle
mærker indenfor cykler og knallerter.
Køb og salg af brugte cykler og knal-
lerter – hurtig levering – stort udvalg
i tilbehør

Bag den gode smag

SKOVGAARDS BAGERI

Bagermester Brammings Eftf.

Herredsvej 4 . Hasle . tlf. 15 63 60

Alt i lækkert brød og kager

Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Åben tirsdag til fredag 6.30 til 17.30

Lørdag–søndag åben 6.30–16.00

mandag lukket

Med venlig hilsen

ELSE og JOHN SKOVGAARD

En blomsterhilsen fra

TOVES BLOMSTER

Gjellerup Center . Brabrand

Telefon 25 46 80

Altid friske blomster og planter –
dekorationer – visitbuketter –
gaveartikler

På gensyn! TOVES BLOMSTER

BYENS KIOSK

Grundtvigsvej 9 . Viby . tlf. 14 13 18

Alt i dag- og ugeblade – lommeromaner
– skriveartikler – tobaksvarer

Aut. tipsforhandler

Venner mødes på

RESTAURANT TERMINUS

Jægergårdsgade 71 . Århus

Telefon 13 54 11

Lad også dette blive Deres fristed

På gensyn! KAJ og TOMMY

Stedet, hvor man kommer igen

STEAK HOUSE – GRILL-BAR

DET GAMLE POSTHUS

RESTAURANT

Hovedgaden 25 . Brabrand . tlf. 26 28 45

Alt i lækkert grill og steak og meget
andet godt.

På gensyn! BODIL og LEIF

Tag noget lækkert med hjem fra

»HONG KONG« GRILL

Silkeborgvej 315 . Åbyhøj . tlf. 15 51 66

Lækkert grill – store friske kyllinger
med agurkesalat

Spec.: Billige kinesiske retter – store
hjemmelavede forårssuller – spis det
her eller tag det med hjem.

Åben kl. 12.30–22.00

På gensyn i HONG KONG GRILL

planer om at udnytte til en vejgennemførelse. Byrådet har nu vedtaget en lokalplan for bygning af en centerfordelingsgade gennem banegraven. Af samme årsag flyttede HPs rutebiler for et stykke tid siden til et nyindkøbt garage- og værkstedsanlæg andet sted i Hjørring. De tidligere rutebilgarager skal nedrives.

(OLJ)

LOLLANDBANEN har udrangeret LJ M 10, der havarerede ved det i martsnummeret af JERNBANE-BLADET omtalte uheld på Bandholmbanen. Trods aftapning af vand skete der alligevel frostskafer, og lokomotivet vil nu blive »kannibaliseret« for at holde den sidste af banens gamle Frichs'ere fra 1930'erne, LJ M 9, kørende.

MØDESTED

Foreninger, klubber m.v., som ønsker møder, udflugter o.l. arrangementer omtalt under rubrikken »Mødested«, bedes inden den 20. i måneden forud for udsendelsen af det blad, arrangementet ønskes omtalt i, underrette redaktionen.

Onsdag den 13. juni kl. 19.30

SPORVEJSHISTORISK SELSKAB afholder medlemsmøde i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 23 ved Frederiksberg S-banestation.

FRA KLUBBERNE

HELSINGØR JERNBANEKLUB har været heldig at få fornyet klubbens lejekontrakt med DSB på Rungsted remise. Dette betyder, at HgJK nu er sikret husly indtil 1981. Samtidig har man fået tilladelse til at overdække arbejdspladsen ved Lyngby—Nærum Jernbanes remise i Jægersborg, således at man også her kan foretage reparationer i dårligt vejr.

KLK kører damptog gennem Grejsdalen

Kolding Lokomotiv Klubs damptogskørsel på jernbanestrækningen mellem Vejle og Jelling har efterhånden udviklet sig til en årligt tilbagevendende begivenhed.

Også i år vil KLK give publikum mulighed for at opleve denne landets smukkeste jernbanestrækning fra et rigtigt »futtog«, idet der i perioden mellem den 1. juli og den 5. august vil blive kørt hver weekend.

Hver lørdag køres fra Vejle kl. 13.15 og 15.40, og fra Jelling er afgangstiderne kl. 14.15 og 16.25.

Hver søndag køres fra Vejle kl. 12.40, 14.25 og 16.30, og fra Jelling er afgangstiderne kl. 13.30, 15.20 og 17.20.

Trods DSBs ofte snævre tidsintervaller på den stejle strækning har KLKs F 694, der er bygget som rangerlokomotiv, levet op til forventningerne og har overholdt en relativ stram tidsplan. Dette er bl.a. medvirkende til, at DSB også i år har givet tilladelse til kørsel på banen.

MHVJ kører i år sin 10. sæson

Mariager—Handest Veteranjernbane kører i år sin 10. sæson på den smukke jyske strækning, der blev ledig, da privatbanen MFVJ lukkede. Og også i år byder man på en køreplan, der spænder over såvel dampdrift som motordrift. Der køres i perioden 3. juni til 26. august hver søndag fem dobbeltture, og de to sidste lørdage i juni samt alle lørdage i juli køres to dobbeltture. Søndagskørslen er delt mellem to damptog og tre motortog, mens lørdagskørslen udelukkende fremføres af motortrækraft.

MHVJ kører i år ikke skinnebustog, idet skinnebusserne er kommet »i mølpose«. I stedet påregner man at køre tog med diesellokomotiv af »firkantet« Frichs-type, idet man som tidligere omtalt har erhvervet HP 15 og OHJ 40 fra privatbanerne i Holbæk. Trækkraft i damptogene bliver i år også HV nr. 3, bygget af Henschel i 1928 til Horsens Vestbaner.

DØDSFALD

Bfmd Niels Kolding,
fh Hammerum, 90.
Stfst F. M. Madsen,
fh Van, 83.
Depotbtj P. Nielsen,
fh Gb, 71.
Lkm K. J. Boldreel,
fh Gb, 68.
Earb. H. Rasmussen,
fh Kauslunde, 53.
Motorfører N. B. Thomsen,
Tø (HTB).

Aarhus og omegn

Trænger De til at slappe af – gå i
RESTAURANT RØDE KRO
Skanderborgvej 206 . Viby J.
Tlf. (06) 14 13 84

Her får De en hurtig og venlig
betjening og møder gode venner

Vore funktionærer handler i

FINN's BAGERI
Ormslevvej 23 . Viby J. . Tlf. 14 18 78

Alt i lækkert brød og kager
Mælk – Fløde – Smør – Konfektur –
Chokolade – Prøv vor lækre dessert-is
Altid friske ugentlige tilbud

Hilsen VIVI og HENNING ESPENSEN

Detail gartneri

TOVES BLOMSTER
mellem Lisbjerg og Trige
Randersvej 458 – Telefon 06) 23 13 05
Alt i blomster – potteplanter – alt til
haven og altanen.

Kranse – buketter – bordpyntning m.m.
NB. Bestilling på kranse modtages.
Åben hver dag fra kl. 9–17,30 –
søndag fra kl. 9–12.

Køb kød hos den rigtige slagter

HASLE KØDFORSYNING
Viborgvej 150 . Hasle . tlf. 15 61 03

1. kl.s kød – flæsk – altid mørt og vel-
hængt oksekød til bøffer og stege –
hjemmelavet pålæg og salater
– Køb det bedste – det gør vi –

Med venlig hilsen
JONNA og JØRGEN CHR. LARSEN

Hornslet

De kan altid finde en gaveidé i

ELSE BRUGSKUNST

Byvej 15 . 8543 Hornslet

Tlf. (06) 99 55 75

BOGHJØRNET

MIDTJYSKE JERNBANER

Af Niels Jensen

116 sider, illustreret, heftet.

Udgivet af »Clausen bøger«, Kbh. 1979.

Pris kr. 58,50.

Tiende bind i serien »Clausens Jernbanebibliotek« er samtidig seriens sidste bind, og det betyder, at samtlige danske jernbaner nu har været under Niels Jensens behandling.

Opbygningen af bogen er som ved forgængerne i serien, en historisk beskrivelse, en topografisk beskrivelse, en driftsmæssig beskrivelse samt en beskrivelse af rullende materiel, efterfulgt af nogle økonomiske og statistiske oplysninger.

For jernbaneentusiaster uden dybere historisk baggrund i Danmarks jernbanehistorie er der i de ti bind, der nu foreligger samlet, meget interessant stof at hente. Man får her en oversigt over landets jernbaner, noget man ikke har haft i samlet form siden midten af 1930'erne, da det store værk, »Danmarks Jernbaner«, udsendtes i hefterform.

»Midtjyske jernbaner« indeholder en del interessante illustrationer, såvel historiske som nutidige. For en gangs skyld har stationsmiljøbilleder forrang fremfor rullende materiel, som ellers altid er det foretrukne illustrationsmateriale. En del helt nye billeder, optaget af forfatteren selv, viser, at han foruden at skrive også har sans for at fotografere, selv et trist venteskur på en nedlagt station virker her helt idyllisk.

NORSKE LOK OG MOTORVOGNE

1.1.1978

Af Sven Hjorth-Johansen,

Erik W. Johansen og Knut Nordby

176 sider, ca. 120 fotos,

indbundet i plasticbind

Udgivet af Norsk Jernbaneklubb

(forhandles af Haase, København)

Pris kr. 49,60.

Norsk Jernbaneklubb har taget initiativet til denne lille, fikse bog i lommeformat, og den tekniske produktion og distribution har Frank Stenvalls Forlag i Malmö stået for, så allerede sidstnævnte borger vel for kvaliteten.

Bogen er nemlig blevet til med de svenske og danske bøger af samme art som forbilledet. Opbygningen er den samme med hver lokomotiv- eller motorvognstypé afbilledet, og der er anført tekniske data samt byggefirma, -nummer og -år.

Foruden Norske Statsbaner omfatter bogen også sporvejene i Oslo og Trondheim samt de under disse hørende bytransportmidler på skinner. Rjukanbanen er repræsenteret, men mærkværdigvis er en bane som Thamshavnbanen ikke med, og det til trods for, at denne bane har meget interessant materiel. Men den medtages måske i en senere udgave.

Nu er der tale om første udgave af NLM, så forfatterne er endnu ikke fuldbefarne indenfor emnet. Alligevel kan det undre, at man ikke har kunnet opspore flere fabrikationsnumre, fx. de tyskbyggede Di2-lokomotivers.

Billedmaterialet kunne være bedre, men bliver det sikkert i næste udgave.

—tl—

VANDELGRISEN — VEJLE—VANDEL—GRINDSTED JERNBANE

Af Lars Rasmussen

106 sider, heftet, illustreret

Udgivet af »Vejle Byhistoriske Arkiv«, Egernvej 20, 7100 Vejle.

Pris kr. 35,00.

Vandelbanen blev nedlagt i 1957, nærmere betegnet med udgangen af marts måned. Og den 31. marts kl. 24.00 standede sidste tog midt på strækningen. Banens mangeårige driftsbestyrer, K. S. Knudsen (medarbejder ved Jernbane-Bladet), kunne dog trøste de ca. 200 passagerer med, at toget havde fået likvidationsudvalgets tilladelse til at fortsætte til Grindsted, så ingen måtte gå det sidste stykke vej (ca. 34 km).

Dette og meget andet kan man læse sig til i den interessante bog, som lærer Lars Rasmussen, der er født i Vejle, har skrevet. Bogen er blevet til efter mange studier i arkiver, og den er en redigeret udgave af forfatterens speciale i liniefaget historie.

Vi oplever her en form for baneskildring, der ikke er almindelig i de fleste bøger, der giver sig ud for at fortælle en banes historie. Forfatteren har nemlig fremdraget forskellige interessante statistiske oplysninger, som klart og tydeligt beviser, hvilken rolle Vandelbanen har spillet i den egn, den er gået igennem. At banen har sat sit umiskendelige præg på den byudvikling, der er sket, det viser forfatteren klart i håndgribelige tal. Synd er det bare, at han ikke kunne præsentere disse oplysninger, dengang der skulle tages stilling til banens nedlæggelse eller fortsatte beståen!

»Vandelgrisen« kan foruden på ovenstående adresse også købes på »Vejle kulturhistoriske Museum« i den almindelige åbningstid hver dag (undtagen mandag) kl. 11—16.

—tl—

Humørspalten

Niels fra kæret var kommet i kongens klæder og det var ikke det frie liv, han var vant til. Derfor varede det ikke længe, før han løb ind i den første stropetur. Sergenten havde nogle gange kommanderet: — fald ned og op. Da Niels blev stående fik han selvfølgelig en overhaling, hvortil han svarede: — A skærsant er noget vægelsindet, no blywer A ved at stå op, te han hår fundet ud aw, om A ska stå op eller lieg nier.

—0—

Gamle Jensens syn blev svagere og svagere og til sidst besluttede han at besøge en øjenlæge.

— Ja, hvis De ikke holder Dem helt fra brændevin og andre stærke varer, sagde lægen, der kendte Jensens svagheit for disse ting, — så ender det med, at De slet ikke kan se.

Jensen tog lægens diagnose med stor fatning. Han tænkte sig lidt om, og så sagde han:

— Åh, i min alder har man vel set det meste af, hvad der er at se!

—0—

Der skulle være loppemarked i husmoderforeningen, og følgende meddelelse blev sat på opslagstavlen: »Vi har brug for alt gammelt, som du ikke længere har brug for. Du er velkommen til at tage manden med«.

—0—

Lille Jan på tre år går tit over til naboen, hvor der så mange gange vanker en sodavand. En dag spurgte naboen ham, om han ikke snart var træt af at drikke så mange sodavand.

— Jov, svarede drengen alvorligt, — men mig holder osse op, når mig skal til at drikke øl!

—0—

Silkeborg

Bag den smukke buket

Hostruggade 24. Silkeborg . tlf. 82 28 40

Altid friske blomster og planter
Stort udvalg i gaveartikler i kobber og
messing

Tørrede blomster - Keramik - Lys -
Kranse - Klstepyntning
Spec.:
Brudebuketter og bodekorationer

Hvor godtfolk er - kommer godtfolk til

Bodega »LYSPUNKTET«

Frederiksberggade 4 - Silkeborg
Telefon 82 05 91

Kom ind og slap af over et lille glas -
vi hygger om Dem

HVOR VENNER MØDES

Vore damer går i

SALON MADAME

Frederiksberggade 1 - Silkeborg
Telefon (06) 82 31 57

Alt indenfor moderne hårpleje
Spec.: Moderne klippeteknik

På gensyn i SALON MADAME

Alt indenfor moderne hårpleje
moderne klippeteknik - så gå i

»HOS KAREN«

Fredensgade 2 . Silkeborg
Telefon 81 40 42

På gensyn hos Karen!

Tag noget lækkert med hjem fra

SKOLETORVETS BAGERI

Silkeborg . tlf. (06) 82 11 63

Alt i lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Med venlig hilsen

HANNE og FINN CLAUSEN

SILKEBORG SPAREKASSE

Tlf. (06) 82 52 66 . Postgiro 3 00 78 63

Mandag, tirsdag, onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-18.00

Kom og put dig under dynen i

JØRGEN'S SENGEUDSTYR

Nygade 32 . Silkeborg . tlf. 81 36 77

Køb bedre udstyr billigere

PÅ GENSYN!

Hvor venner mødes

PUB OG RESTAURANT

»STIGBØJLEN«

Hostruggade 29 . Silkeborg

Telefon 81 00 85

Stedet, hvor man kommer igen
Morgenkaffe med rundstykker hver fre-
dag, lørdag og søndag til kr. 4,95

På gensyn!

STIGBØJLEN

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Borgergade 72 . Silkeborg

Telefon (06) 82 36 16

Benzin - Olie - Smøring

Husk vor velassorterede kiosk

Altid hurtigt og venlig betjening

Odder

ARNDT'S

URE OG SPECIALOPTIK

Holsteinsgade 7 . Odder
Tlf. 06-54 23 13

Hobro

Aut. vand- og gasmester

KNUD ROSLIN

Birkevej 2 . Hobro . Tlf. 52 49 00

Værksted: Banegårdsvej 44

Alt indenfor vand-, varme-,
Blikkenslagerarbejde - nyt og
reparation udføres gerne

Indhent tilbud på 1. kl.s arbejde

Lad os arrangere Deres fester

BENT SMØRREBRØD OG

DINER TRANSPORTABLE

Skibsgade 20 . Hobro . (08) 52 21 81

Smørrebrød - platter - god daglig
middag - kylling m. pommes frites -
pølser - hot dogs. Alt er hjemmelavet -
og kun én kvalitet - den bedste

Med venlig hilsen Kok Bent Johansen

Autoriseret Seat- og Zastava-forh.

»AUTONILA«

Løgstørvej 59-61 . Hobro

Teelfon (08) 52 44 55

Skive

Tandlæge

ROBERT KRISTENSEN

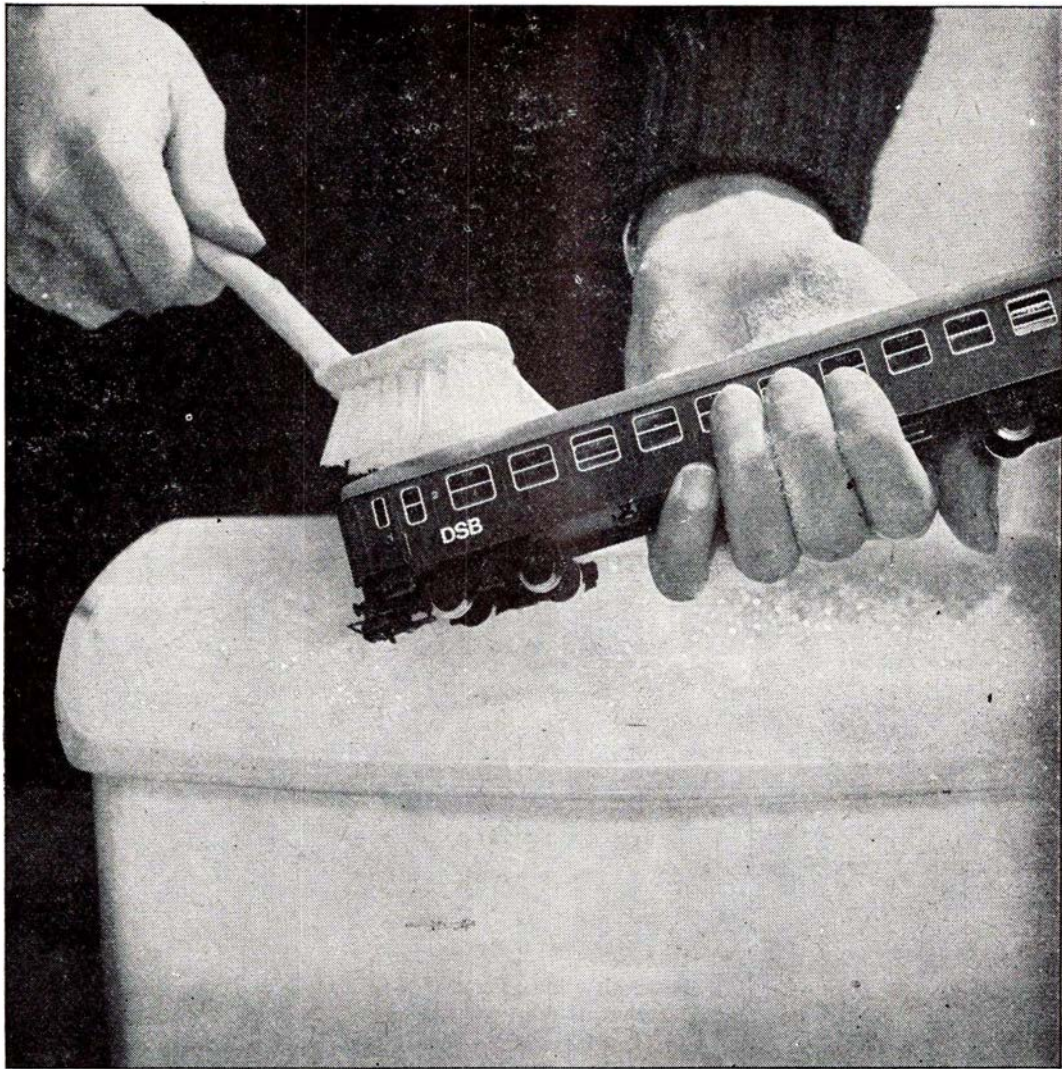
Nørregade 42 . Skive

Tlf. (07) 52 01 02

Konsultation efter aftale

Holstebrovej 20 Skive Tlf. (07) 52 80 80

Vand og sæbe skal der til...

og støvsugere, børster, specialredskaber m.m.
Men fremfor alt friske folk, som sætter en ære i at
aflevere rene og pæne vogne til DSB
og deres kunder.

Det Danske
Rengørings
Selskab